

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON. 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 68. — ŠTEV. 68.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 23, 1932. — ČETRETEK, 23. MARCA, 1932.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

ZADEVA PREMAGARSKE STAVKE

UNJSKI VODITELJI IZJAVLJAJO, DA BO PRIŠLO DO POPOLNEGA PREKINJENJA V OBRA TOVANJU. LEWIS, MEDNARODNI PREDSEDNIK, PRAVI, DA BO PRIŠLO VSLED SKUPNEGA NASTOPA ANTRACITNIH IN BITUMINOZNIH PREMAGARJEV DO NAJVEČJE STAVKE KAR JIH JE VIDELO DOSEDAJ DEŽELA.

John L. Lewis, mednarodni predsednik United Mine Workers of America, je izjavil danes, da bo največja stavka v zgodovini premogarske industrije posledica poziva na stavko, ki je bil razposlan večeraj 3000 krajevnim union organizacij, ki je pozvala 600,000 antracitnih in bituminoznih premogarjev v tukajšni deželi in v Canadi, naj zastavajo dne 1. aprila.

— To je prvič, — je rekel, — da so antracitni in bituminozni premogari združili svoje velike ekonomske sile. Premogari dežele so pripravljeni na boj do konca.

— Slehni unijski rov v deželi brez dvoma zaprt vsled tega prekinjenja obratovanja in stavka v unijskih antracitnih poljih bo za sto odstotkov popolna.

— Mi smo trdni v svojem sklepu, da bomo nadaljevali s stavko, dokler ne dobimo tega, kar hočemo dobiti. Mi upamo, da ne bo treba ostati doma več kot par tednov, vendar pa smo pripravljeno držati rove zaprte za nedoločen čas, če bi postalo to potrebno.

Pogajanja za plačilno lestvico so se pričela v tork v New Yorku in sicer med zastopniki antracitnih delodajalcev ter United

AMERIŠKA MORNARICA POSTALA MANJŠA.

Washington, D. C. 22. marca. — Mornariški komitej poslan, zbornice se je danes zedinil glede tega, da se bo dovolilo za mornarico mostov 80.000 mož. K temu bo prišlo še 6000 usencev ali vajencev in vsled tega bi znašalo število moštva 10.000 ljudi manj, kot je izračunal mornariški tajnik Denby za skrčeno mornarico.

Predloga določa nadalje, da more le 200 akademikov mornariške akademije dobiti letos svoje patente in to velja tudi za leto 1933 in 1934. V prvem razredu akademikov, ki bodo junja meseca završili svoje študije, je 541 akademikov.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nižji ceni, sicer po ceni in hitro.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:	
Razpoložljiva na sedanje pošte in izplačuje "Er. poštni čekovni urad"	
300 kron .... \$ 1.20	1,000 kron .... \$ 3.90
400 kron .... \$ 1.60	5,000 kron \$19.00
500 kron .... \$ 2.00	10,000 kron \$37.00

Glasnik naročilo ministrstva za pošto in telegraf v Jugoslaviji je sedaj moglo tam nakazati naše pošte po ceni, ki smo jo določili za naše pošte, ki smo jo določili za naše pošte, ki smo jo določili za naše pošte.

Italija in zasledeno osamlje:

Razpoložljiva na sedanje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.	
50 lir ..... \$ 3.10	500 lir \$27.50
100 lir ..... \$ 5.70	1000 lir \$54.00
300 lir \$16.50	

Nemška Avstrija:

Razpoložljiva na sedanje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi velikih razlik v tečaju izplačuje sedaj v Avstriji samo ameriške dolarje. Naša pristojbina za vsake posredne nakazilo do \$100 — znaša 50 centov; od \$100 — do \$500 — po \$1.—; in za večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izplačujemo tudi dolarje in poljske ameriške dolarje v Jugoslaviji in v Italiji.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se vsakrat nepredvidljivo; in tega razloga nam ni moglo podati natančne cene vsakega. Mi računamo po ceni letos, da ne bomo postali donosni v roku.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najmanjšo izredno ugodno pogodbo, ki boče veliko koristna za vas, ki se hočejo postavljeni naše banke.

Denar nam je postati najbolj po American Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 22 Cortlandt St., New York (Advertisement)

ROCKEFELLERJEVA UNOKINJA

Na levi vidite šestjastletno Matilde McCormick, nečakinjo najbolj bogatega človeka na svetu — Rockefellerja. V kratkem času se bo poročila s švicarskim konjarjem Maxom Osserjem, ki je star osemindeset let. Pravijo, da njen stari oče nima nič proti zakonu.

RIBIČI ZANETILI

GELI OKRAJ

30 ribičev vzpizorilo demonstracije. — Demonstrantje polni domačega žganja.

Toms River, N. J. 22. marca. — Nekoliko trideset stajajočih ribičev, med katerimi se nahajajo Švedi, Rusi in Avstrijci, je zavzelo velike množine žganja lastnega izdelka in možakarji so prišli v tem stanju na krasno misel, da požejo kraj Seaside Park. V resnici je bilo uničeno največje ribiško podjetje v kraju. Včeraj zjutraj so hoteli ljudje napraviti še nadaljnjo škodo, a jim je nakano preprečila posa šerifa, oborožena z revolverji in puškami.

Sedemnajst oseb, ki so bile baže v zvezi s to zadevo, je romalo v okrajno jetnišnico. Uničeno ribiške naprave so bile last nekoga Earthala. Ker ni bilo močnejšega vetra in ker je prišla požarna bramba takoj na lice mesta, se je posrečilo omejiti požar. Šerif je organiziral svojo poso, kakor hitro je izvedel, da so ribiči na bojnem pohodu. Nekako 10 soudeležencev je uslo.

Ribiška sezija se prične šele 1. maja in vsled tega so imele naprave na delu le 40 dni. Ribiči zahtevajo mesto dosedanjega mesečnega plače \$40, poleg stanovanja in hrane, \$60, delodajalci pa s obili pripravljeni jim dati samo \$50.

ČUDEN SLUČAJ.

Paasdena, Cal. 22. marca. — Sevano Telles je ustavil nekega tujca na cesti ter ga vprašal, koliko je ura. Mož je potegnil iz svojega žepa zlato uro, v kateri je spoznal Telles lastnino svojega sina, Martina Telles, starega sedemnajst let, kojega truplo, razglašeno in v zdrobljeno glavo so našli v nekem rezervuarju.

Telles si je natančneje ogledal uro, ter našel, da je tudi obleka, katero je nosil tujec, ona njegovega sina, ko je slednji zapustil svoj dom dne 4. marca.

Tujec je bil aretiran ter rekel, da se piše Desiderio Moreno in da mu je dal uro in obleko neki drugi. Obdržali so ga v ječi.

KRALJ JURIJ JE BOLJŠI.

London, Anglija, 22. marca. — Objavilo se je danes, da se je zdravstveno stanje kralja Jurija izboljšalo, da pa bo še nekaj dni ostal v postelji. Mož se je prehladil.

VELIKI NEMIRI NA ULSTERSKI MEJI

Opazovalci dajejo izraza svojemu strahu, da bodo malenkostni dogodki uničili upanje na mir.

London, Anglija, 22. marca. — Položaj na meji med Ulstrem in Irsko postaja vedno slabši in slabši ter je tak, da bo lahko kot malenkostni dogodek dovedel do konflikta med nasprotujočimi si silami ter uničil vsa upanja, da bi bilo mogoče uveljaviti na Irskem mir. — pravi dublinski poročevalec londonskega Timesa.

Tragična ironija položaja, — dostavlja — obstaja v dejstvu, da pretežna večina Ircev vseh strank obžaluje nevarnost, da pa je ne more preprečiti. Vsaka stranka odredi vsak dan kako obrambno odredbo, katero smatra za legitimno, ki pa prinese vedno le povračila sredstva z druge strani in na ta način postajajo politične strasti vedno bolj razpaljene ter onemogočajo miren in stvaren preudarek.

Glavni vzrok ogorčenja na severni strani je obstoj organizirane sile irske republikanske armade, od katere zahteva severna vlada, da mora odpotovati, ker se jo bo drugače pognalo s silo.

Na drugi strani pa trdijo južni nacionalisti, da imajo pravico braniti katoliške manjšine na severu-iztoku in sicer z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago. Oni izjavljajo, da se severni policiji ne more zaupati, da bi nepristransko natopala. Južni listi priobčujejo vsak dan poročila o nasiljih, pri katerih je baje prizadeta ta severna policija.

Znana stvar je, da gotovi deli irske republikanske armade ne upoštevajo povelj iz Dublina in da pride od časa do časa do pohodov oboroženih republikancev v severno ozemlje.

Poročevalec dostavlja, da so kazni, katere se je naložilo ujetim, še povečale napetost, ker se jih smatra za prestege. Južno mnenje je prepričano, da je bičanje rezervirano v glavnem ali mogoče izključeno za katolike, katere bi se našlo v posesti orožja.

Dočim noče sever verjeti, da bo sploh kedaj na jugu ustanovljen red, je stališče na obeh straneh po mnenju dopisnika tako, da vključuje največjo nevarnost. On trdi, da je edina stvar, ki bi mogla preprečiti nevarnost, postena izmenjava nazorov od strani obeh vlad, a kaj takega se do sedaj še ni poskusilo.

Rekel je, da je položaj tako resen, da bi bil upravičen sestanek obeh članov obeh vlad, ali pa sestanek Collinsa s Sir Craigmom, če bi prvo ne bilo mogoče. Zmerno mnenje v Dublinu se zavzema za tako konferenco.

BERLIN SVARI PRED RUSKI MI BEGUNCI.

Berlin, Nemčija, 22. marca. — Združene države in tudi cela centralna Evropa mora biti na vrtilju proti uvedbi kolere in legarija, kateri bolezni prinašajo ruski izseljenci in begunci. — je izjavil dr. Schlessinger nemškega Rdečega križa. Cele trume teh beguncev se izlivajo v Nemčijo preko poljskih, estonskih in letskih meja in številni skušajo priti tudi v Ameriko, kjer imajo sorodnike in prijatelje, pripravljene plačati zanje prevoznino.

V Nemčiji je že sedaj približno 50.000 slučajev legarija, katerega so zanesli ruski begunci. Tudi nemški izseljenci iz Volga okraja so bili inficirani.

Zdravstveni minister je obrnil prav posebno pozornost na potrebo razkuževanja ter cepjenja vsakega, ki dospe iz Rusije, ker se je dogajalo, da so prav posebno otroci nevarni bacilonosci.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

SUHAČI HOČEJO OSUŠITI SVET

PROHIBICIONISTI, KI IMAJO NA RAZPOLAGO \$4,000,000 IN DVA TISOČ DELAVCEV, HOČEJO PONESTI BOJ PROTI PIJACI PO CELEM SVETU. ŠKANDINAVIJA IN IZTOČNA EVROPA PRVI NA VRSTI. POROČA RALPH F. COUCH.

Več kot štiri milijone dolarjev se bo izdalo tekom leta 1932 v svetovni kampanji, da se postavijo prepovedi prodajanje žganja, s soglasno načrti, katere se je sestavilo sedaj.

Štiri velike suhaške mednarodne organizacije sodelujejo pri pogonu, da se povede suhaško propagando v vsako deželo sveta.

Armada dva tisoč profesionalnih in plačanih delavcev je na delu med slehnim narodom, zaposlena z organiziranjem zmernostnih družb ter političnih organizacij, ki naj bi sprejele zakon v svoj politični program. Iz Zdr. držav je prišla večina kampanjih načrtov in denarja za to propagandno delo.

Suhaški voditelji nameravajo sprejeti militantne taktike po celotnem svetu, da napravijo kampanjo leta 1932 za pozitiven uspeh. Uspeh narodne prohibicije v Združenih državah se je porabilo tako na tej kot na oni strani. Vsakdo razlaga te uspehe na način, kot naj bolj prija njegovim nazorom.

Suhaški voditelji so optimistični glede prilik in možnosti njih uspeha tekom naslednjih dvanajstih mesecev. Sami priznavajo, da ne mislijo tekom te dobe osušiti celega sveta. Upajo pa razširiti princip krajevne opcije na več narodov. Upajo, da bo s tem za bit klin, ki bo uničil prodajo alkohola po celem svetu. Tudi v Ameriki je bila krajevna opcija prvi korak k uveljavitvi splošne prohibicije.

Tako suhači kot mokrčari motre položaj, da ugotove obseg naloge, ki jih čaka. Suhaški voditelji sestavljajo zemljevid sveta, ki kaže položaj v vseh deželah sveta z ozirom na trgovino z alkoholom. V sekih zemljevidov ter v deželah, kjer se je sprejelo zakonodajo za odpravo izdelovanja, prodaje in importiranja opojnih pijač, se bo rabilo belo površino. Dežele, v katerih je trgovina z alkoholom praktično nemogoča, pa bodo zaznamovane s črno barvo.

Zemljevid kaže naslednji položaj:

— Popolnoma suhih, enajst dežel, namreč Združene države leta 1920; Rusija (?) 1918; Islandija 1912; Arabija in Finska 1919; Centralna Afrika 1890 ter par drugih divjakih dežel.

Deloma suhih je osem dežel: Bulgarska, Norveška, Švedska, Škotska, Indija, Ceylon, Canada in Mehika.

Vse ostale dežele so praktično popolnoma mokre.

Z ozirom na prohibicijsko gibanje v Angliji se glasi, da so uveljavljene tam stroge postavbe, ki regulirajo čas in prostore prodaje opojnih pijač in da je imelo to za posledico veliko zmanjšanje zavijanja opojnih pijač, kar pomenja seveda tudi zmago prohibicije.

Na Holandskem se je sprejelo postavbo glede krajevne opije.

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Že sedaj je težko dobiti prostore drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v drugem razredu, naj nam takoj naznani, da mu preskrbimo prostor.

Frank Sakser State Bank.

Pozor!

Rojake opozarjamo na cenik knjig, objavljen v današnji številki. Naročajte le one knjige, ki so v seznamu. Zbirka sicer še ni popolna, toda je največja zbirka slovenskih knjig v Ameriki. Knjige so vsakovrstne — od poučnih do zabavnih. Pri naročanju pazite, da boste knjigo tako označili kot je označena v ceniku in pridenite označeno svoto, bodisi v Money Order, poštinih znamkah ali pa v gotovini v registriranem pismu.

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt St., New York City.

Pošiljatelj denarja na znanje.

Pri kr. poštne čekovnem uradu in Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbočce za vsako naše nakazilo izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Eporazumno s tem ne bomo naprej več razpošiljali dosedaj običajnih obvestil z označbo dneva, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnjo pošto. Mesto tega obvestil bomo poslali za vsako denarno pošiljatev, ki smo jo prejeli dne 5. decembra 1931 ali kasneje, izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca oziroma njegovega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pr prihajajo večkrat le počasi z zadnjih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani, kjer se zbirajo in šele nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamud nam bo mogoče razposlati potrdila šele v približno devetih tednih od dneva, ko smo izdali prejeto isto potrdilo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hitro in pod istimi pogoji kot do sedaj.

Frank Sakser State Bank.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Za celo leto volja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

TRADES UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

O PROPAGANDI.

Vsak se rad z dobrim pohvali. Tako posameznik kot država. Vsakdo rad pokaže, kaj zna in kaj more.

Mi Jugoslavlani znamo precej in dosti zmoremo. Dolžnost vlade bi bila, da bi svet izvedel o teh naših zmoglostih in krepostih.

Vsled malomarnosti vlade in nesposobnosti njenih inozemskih zastopnikov, se Jugoslavlani v širši javnosti neprestano smešimo. Deležni smo psovka in rančevanja, mesto pohvale.

Vzemimo v roke velike ameriške dnevnike in čitajmo o sebi. Milost božja, kaj vse smo postali, kako je zgnajljena naša lepa domovina.

Neki newyorški dnevnik, ki ma nadmilijonsko cirkulacijo, je po svoje prekrstil našo državo. Young-Slovakia ji pravi.

Manj sovinskih listi jo imenujejo Servia oziroma Serbia. Človek jim ne more vseliti v zlo. Nimajo potrebnih informacij, ni ga človeka, ki bi jih opozoril na to zmoto.

Morda bodo rojaki v domovini zvrnili to dolžnost na jugoslovansko ameriško časopisje.

Toda povemo jim, da ima naše časopisje v novi domovini dovolj drugega dela kot pa podpirati lenobo jugoslovanskih tujzemskih zastopnikov.

V Washingtonu je nekak uradni jugoslovanski informacijski urad.

Vesti pridejo iz Ljubljane prej v New York, kot pridejo kablogrami iz Beograda temu uradu v roko. Pa to naj bi bilo.

Urednik velikega angleškega newyorškega dnevnika ne more objavljati poročil tega urada, tudi če bi jih hotel in bi jih rad.

Litografirane so na nekakem toletnem papirju in črke so ponova di tako zamazane, da jih niti apotekar ne zna prebrati.

Poslaništvo se ne gane, konzulati počivajo.

Pred seboj imamo članek dr. Pavla V. B. v "Slovenskem Narodu".

Možak piše doslovno: "Glas Naroda" pravi o našem newyorškem konzulu:

"Nikdar ni hotel nastopiti v javnosti, dasi je imel za to vse polno prilik, da bi pobil razna očitanja, ki jih je metalo slabo informirano newyorško časopisje na naš narod".

Jaz temu ne pritrdim. Da se naši slabo plačani uradniki zunanega ministrstva v tujini ne bavijo s tem, je popolnoma razumljivo. To so uradniki, kakor vsi drugi uradniki, oni vrše svojo službo v pisarni, rešujejo akte, sprejemajo stranke. S propagando katerekoli vrste nimajo ničesar opraviti in večina jih tudi tega ne bo umela in ne bo za to sposobna. Krivda zunanega ministrstva je, da je tako kratkovidna in ne ve, kaj manjka, da ne ustanovi niti propagandnega časopisja, niti propagandnega urada, ki bi čisto nezavisno od birokratskega šimelna vršil svojo pred vsem kulturno nalogo.

Mi nismo njegovih misli in nazorov glede dolžnosti konzularnih uradnikov.

Izmed trindvajsetih prostih ur, ki preostajajo vsakemu konzulu dnevno, bi jih lahko vsak posvetil že vsaj par narodni propagandi.

In dr. Pavel V. B. zaključuje v ljubljanskem vladnem glasilu svoj članek z besedami:

Kakšne ljudi pa naše zunanje ministrstvo pošilja v svet kot informatorje inostranskih listov in da delajo propagando, nam kažeta dve časopisni notici v prošlem mesecu, enega, ki je bil dodeljen naši legaciji v Parizu, so zapeli, ker je bil čisto navaden goljuf, drugega, ki je bil pri poslaništvu na Dunaju, pa ravnotako, ker je pomeveril denar. Te je naša inostranska propaganda!

Mi bi se eno rekli. V jugoslovansko ameriško javnost je začela pronicati vest, in dolžnost jugoslovanskega ministrstva je, da se preprča o njeni verodostojnosti.

Za neko veliko zapuščino je slo.

Pokojnik je bil Jugoslovjan in dediči tudi Jugoslavlani. Zadeve se je lotil jugoslovanski diplomatski zastopnik. Najprej uradno. Ko je pa v zapuščini končen začel, pa privatno. Odstopil je kot uradna oseba in spravit v svoj privatni žep par desetisočakov komisija. Takoj zatem je za zopet nataknil nase svoj diplomatski frak.

To naj preišče jugoslovanska vlada, pa bo kmalo izvedela, zakaj je jugoslovanska propaganda v Ameriki tako malo uspešna.

Po slovenskih naselbinah.

Cleveland, Ohio. — Rado Varapčič, 2128 Hamilton Ave., je bil že tretjič aretiran radi prohibicije. Zato ga ne bo sodila mestna sodnija, pač pa so ga izročili velikim porot.

— Umrla je Marija Martinčič v starosti 65 let. Ranjka je bila doma iz starega trga in zapuščila tukaj brata, sina ter omoženo hčer. V Ameriki je bila petnajst let.

Virginia, Minn. — Anton Marčič je bil kaznovan pred sodnikom Hughes na \$75 in stroške; mož je imel to lepo navdlo, da je uničeval drevesa s tem, da jih je obrezaval z nožem. Ker mu je ta zabava prišla precej draga, jo bo v prihodnje gotovo opustil.

Nashua, Minn. — Elija Orlić je kahal lunine žarke, da bi pa bil bolj varen, je imel pri sebi tu-

Iz Slovenije.

Obsojen mariborski mesar.
Mesar Stefan Drafela je bil obsojen na 650 K globe ali 3 dni zapora, ker ni hotel prodati uradniku Stanceru telečjega mesa, kljub temu, da je imel v mesnici še celega teleta.

Selitev — v zapor.
Neki 15letni krojaški vajenec v Mariboru je peljal po cesti vozček s posteljo. Redarju se je zdel sumljiv in ga je zato ustavil. Vajenec mu je odgovoril, da se seli. Ker pa je bila postelja last erarja, se je moral krojaški vajenec preseliti v zapore.

Šedemdesetletnico svojega rojstva
je praznoval dne 17. februarja Peter Wudler, zaslužni nadučitelj v Ljubnem v Savinjski dolini.

Vaška tragedija v Sv. Jerneju nad Muto.

Dodatno k poročilu o veliki tragediji, ki se je odigrala v nedeljo na predpustni veselici v Vrhnjaki gostilni v Sv. Jerneju nad Muto, se še poroča, da je po nesreči težko ranjeni posestnik Ivan Vrhnjak v mariborski bolnišnici že podlegel za poškodbo, mladenič, ki ga je ranil in potem iz obupa ustrelil še samega sebe, pa je posestnikov sin Franc Orlić iz Sv. Treh Kraljev pri Marenbergu.

Tihotapci na delu.

V bližini vasi Martinjak na Notranjem st. orožnika Andrej Polajnar in Jakob Svet nstavlja večjo tolpo tihotapev, od katerih je eden ustrelil proti orožnikom, pa k sreči ni zadel. Tihotapeci so nato pobegnili ter pustili na mestu 19 volov, katere sta orožnika izročila carinarnici na Rakeku.

Poročil se je
v Celju tamošnji brivec Franc Koštomaj z gđ. Rezi Marin.

Smrtna kosa.

V Dobrovah pri Skočejanu je dne 15. februarja umrla Ana Vovko, mati Franca Vovkota, župnika v St. Petru pri Novem mestu. Učakala je lepo starost 85 let.

Na Polici pri Grosupljem je umrl Janez Skubie, podomače Možak, bivši mnogoletni župan.

Ogenj v gostilni.

Vsled preveč zakurjene peči je nastal v podstrešju gostilne "pri Figovent" v Ljubljani ogenj, ki je uničil nekaj posteljin in perila. Ogenj so takoj pogasili.

Žrtve alkohola.

40letna Marija Pušnik, ki je bila brez dela in je prenočevala po hlevih, je te dni pri odhodu iz Kumpelzeve gostilne v Mariboru vsled pijanosti padla tako nesrečno, da si je prebila lobanjo in kmalu nato umrla. Imela je pet nezakoniskih otrok, ki jih je prepustila svoji usodi.

Smrtna kosa.

V Ljutomeru je 16. febr. umrla Alojzija Karba, mati župana dr. Karbe v Kamniku in učiteljice gospodične Avguste Karbove, v 79. letu svoje starosti. Pokojnica je bila vrlo narodna žena ter v mlajših letih delavna kulturna delavka.

V Vučji vasi je umrla gđ. Ana Freuensfeldova, sestra učiteljice gospe Cvetkove ter blagopokojnega učitelja in pesnika Josipa Freuensfelda (Radinskega).

V Vučji vasi je umrla tudi staršem Kegl hčerka Miška.

Iz Vodice poročajo: Dne 18. febr. smo spremlili k večnemu počitku Jožefa Brank. Zavrtna bolezen je 19letnega mladeniča po komaj enotedenskem bolehanju spravila v prerani grob. Z vnuemo se je vedno vdeleževal dela v naših organizacijah, ki ga bodo težko pogrešale, zlasti dramatični odsek.

V Poljčanah je dne 23. februarja umrl Franc Vodenik, trgovec, posestnik, župan itd.

Igranje z orožjem.

Pri Mali nedelji so se pri Kosi-ju nekaj igrali z orožjem, ki se je sprožilo in krogla je šla k nesreč-

di samokres. Ko pa je prišla policija, se je Orlić branil z železno cevjo, s katero je lopil po glavah moza postavbe. Sodnik mu je prisodil \$100 in stroške.

Gilbert, Minn. — Dne 9. marca je umrla za pljučnico gospa Mary Muhtar. Tukaj je bivala 14 let.

Meznariču, znanemu muzikantu, skozi čeljust in ust ter ga je pri tem pošteno razmesarila. Lahko miselnost ni nikjer na mestu, posebno še pri ravnanju z orožjem.

Aretirana madžarska odvetnika v Prekmurju.

Madžarska odvetnika dr. Waly in dr. Cifrak iz Murske Sobote sta bila na ovadbo jugoslovanskega konzulata v Budimpešti aretirana in izročena mariborskemu okrožnemu sodišču. Oba sta se odlikovala tudi o priliki zadnjih protijugoslovanskih demonstracij v Murski Soboti.

PAR NOVOSTI O EKS KRALJU KARLU

Karol in Zita živita v revščini in lasje Karola so postali v zadnjem času beli.

Dunaj, Avstrija, 22. marca. — V pismu, ki je bilo priobčeno v Neues Wiener Journal in katero je pisala neka prejšnja dvorna dama cesarice Zite, ki živi sedaj v izgnanstvu v Funchalu, se opisuje brezupni finančni položaj prejšnje cesarske družine. Pismo je bilo poslano baronu Schagerju, prejšnjemu zaupniku cesarja Karola na Dunaju.

Glasi se, da so postali lasje prejšnjega cesarja popolnoma beli iz preteklega oktobra, ko je zapustil grad Hertenstein, v bližini Lucerna v Švici. Poročevalka pravi, da je žalostno videti ga, kako hodi nemirno po vrtu, kot ujeta zver, ki se ozira za odhajajočimi parniki.

Prejšnja cesarica, ki bo kmalu dela življenje nadaljevala otroku, ima le malo prilike za primerno zdravniško postrežbo, kajti pomankanje denarja izključuje zdravniško pomoč. Neka avstrijska babica se nahaja na poti v Funchal na Madeiri.

Karol je moral zapustiti Villa Victoria v Funchalu, ker ni mogel plačati najemnine ter se je moral preseliti s svojo družino v neko staro hišo na vrhu neke gore. Vrata in okna te hiše so polomljena in tri ilje je daleč od mesta pa do hiše, katero je dal njen portugalski lastnik brezplačno prejšnjemu cesarju na razpolago. Cesarska dvojica spi v majhni sobi, v kateri je prostora le za dve postelji ter za umivalnik. Kuriva pa sploh ni na razpolago.

Poročevalka izjavlja, da bogata morala Karol in Zita zapustiti v treh mesecih to pribežališče, ne da bi vedela, kam naj gresta. Življenjski stroški so strašno visoki in vsakdo pričakuje napitnino, celo oni detekti, ki imajo nalogo stražiti prejšnjega cesarja. Tovarišice prejšnje cesarice prosijo za pomoč ter izjavljajo, da je prisiljena storiti to, ker je cesarska družina preveč ponosna, da bi se pritoževala.

Glasi se, da zbira madžarski pristaši Karola sklad za svojega monarhičnega voditelja.

Pariz, Francija, 22. marca. — Izgubljeni kardinal in nadškof iz Olomuea, najbolj priljubljeni avstrijski cerkveni knez ter prijatelj avstrijskega cesarja Karola, živi mirno v Švici, kot se je ravnokar izvedelo. S tem je tudi prišel konec skrivnosti, ki je vznemljala toliko govoric v katoliški Evropi.

Dejstvo, da je kardinal-prince Leon Skrbensky, kojega družinsko ime je A. Skrbensky-Fluste, izginil ravno pred zadnjim konklavom, je imelo za posledico govorice, da je bil umorjen iz političnih razlogov. Pod Habsburžani je znašal njegov letni dohodek 1.200.000 kron, a veliko kritike je vzbudilo njegovo ekstravagantno življenje v družbi bolj ali manj čednostnih žensk. Celo pred vojno so njegovi izdatki daleko prekašali dohodek.

Izza poloma stare monarhije je bil istalno insolventen ter so ga mučili njegovi številni upniki. Pozneje pa so postale razmere tako mučne, da je moral oditi k nekaterim svojim prijateljem v Švici, kjer je živel od tedaj naprej.

Peter Zgaga

Motite se, dragi prijatelji. Življenje modernega roparja ni s samimi rožicami posuto.

Zadnjič sta morala nesti dva brooklynska vlomilec petsto funtov težko blagajno dva bloka daleč na samotni prostor.

Šele tam sta jo odprla. In v nji sta dobila celih osemnajst dolarjev.

Dandanašnji je prišel svet že tako daleč, da presoja žensko po vsebini njenih nogavic.

Urednik mi je naročil, naj skupen pesem za Velikonoč. Napravil sem jo, pa je ni odobril, češ, da resnica oči bode.

Kljub temu jo pa objavljam na tem mestu:

Velikonoč, Velikonoč se bliža nam. Nebo se niža ... Vsa trata je kot spev pojoč: naturna slika paražida.

Pa se odpravi in gredoš potolči tu in tam pokličiči s tem, z onim malo govoričiči in klet boš: "O, ti vsi hudičiči: v srehi vseh — velika noč, v dušah vseh — velika noč ... in v glavah vseh — velika noč ..."

Prijatelj, ne boj se suhaškega agenta, če ti pride v hišo.

Samo vprašaj ga, počem "ga" prodaja.

Kaj je vendar s Slovenskim Zavetiščem, Slovensko Ligo, agenti za farne, šestnajstletnimi devicami, šestprocentnim pivom, brezplacnim prigrizkom, Tokio cigareti, dolgimi kijkljami, žensko zvestobo, milijondolarskim skladi, Skazovo častno besedo, Zvezno Jug. Pev. društvo, Troštovim biznessom, Etninom Kristanom in drugimi podobnimi rečmi?

Kaj je z nenaravno posledico milijondolarskega sklada — Jugoslav Import and Export Limited? Kdorkoli bo stavil to vprašanje, bo dobil jako "limited" odgovor.

In "limited" jako "limited" je ponavadi vse, kar prihaja iz dotičnih čikaških krogov.

Mnogo je ljudi, ki so menda rojeni samo zato, da se mučijo le s smrtnimi mislimi. Morda ima ta napad življenjem vseča smrt nekaj lepote solnčnega zahoda, ki jih očurja.

Ako postavljamo predmet svojega navdušenja višje nego resnico, kažemo s tem, da po naravi nismo svobodni.

So ljudje, ki so kakor premikali: vedno so pripravljene obrniti vlak naših misli na drugo tirnico.

Bulgarski ministrski predsednik Stambulijski je jako energičen človek. Odredil je, da mora vsakdo na Bulgarskem delati.

Še celo sestri kralja Borisa morata delati po deset dni v letu.

Curama bi nič ne škodilo, če bi delali vsak dan.

Tisto, kar je storil znani mož Najsvetejšega imena v Downtownu, ni najsvetejše.

Matej Hubad

novi intendant ljubljani. gledišč.

Ministerstvo prosvete je imenoval ravnatelja Glasbene Matice in ljubljanskega konservatorija Mateja Hubada za upravnika našega gledališča. Ob tej priliki naj se spominjamo tega, za našo glasbeno umetnost prezaduženega moža tudi mi.

Matej Hubad je bil rojen dne 28. avgusta 1866 v vasi Povodje pri Skarčini. Po dovršeni maturi v Ljubljani in dosluženem vojaškem letu se je leta 1887 vpišal na dunajskem konservatoriju za glasbo in igralsko umetnost. — Studiral je harmonijo in kontrapunkt pri slavnem skladatelju profesorju Antonu Brucknerju, orglje pri profesorju Focknerju, klavir pri profesorju Ludvigu in solopetje kot glavni predmet pri profesorju Forstinu. Dne 1. decembra 1891 je vstopil v službo pri Glasbeni Matici v Ljubljani kot učitelj klavirja, petja, glasbene teorije, glasbene zgodovine in kot pevovodja Matičnega pevskega zbora. Od tedaj naprej je bil artistični vodja Sole Glasbene Matice. Prvi njegov triumf sta bila dva velika Matična "potresna" koncerta na Dunaju leta 1896. Na enem je Matični zbor izvajal Dvorakovega "Mrtvega ženina", čim je to svojo kompozicijo Dvorak sam dirigiral. Isto leto je Hubad nastopil dveletni študijski dopust, med katerim ga je nadomestoval pri Glasbeni Matici dr. Čerin. V teh dveh letih je Hubad dovršil dunajski konservatorij z odličnim uspehom, v splošni pedagogiki, neni metodiki, glasbeni literaturi in zgodovini, akustiki in solopetju. Ostalih šest mesecev dopusta je porabil za študijsko potovanje v Prago, Monako, Draždane, Lipsko, Berlin, Krakovo itd. Kot profesor solopetja je izvečal mnoge koncerte oziroma operne peve, med drugimi Miro Dev - Kostapergija, Lovšetova, Irmo Pollakova, Marice Peršlova, Rijavea, Hličiča, Križaja, Betetta in druge. Priredil je z Matičnim zborom več koncertov v Trstu, na Dunaju, v Opatiji, Sušaku in Zagrebu. Pod njegovim vodstvom je izvajala Matična Dvorakova "Mrtvega ženina", "Sveto Ludmilo", Beethovno "Missa solennis", Rossijev "Canticum", Perosijev "Natale", Haydnovo "Stvarjenje", Brucknerjev "Tedeum", Sattnerjevo "Assumptio", "Soči", "Jettejevo prišego" in "Oljki", Mozartov "Requiem" itd. Leta 1919 ga je imenovala Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu za člana.

Tekom svojega 28letnega delovanja v Ljubljani je bil Hubad trikrat član intendanture slovenskega gledališča. Leta 1901 in 1902 so se pod njegovim vodstvom dale tri Wagnerjeve opere "Lohengrin", "Tannhauser", "Tristan und Isolde", v času, ko je opera imela enega samega kapelnika in le vojaško godbo. Drugič je bil Matej Hubad v intendanturi skupno s pesnikom Župančičem in profesorjem Kobalom.

Matej Hubad ima nevenljive zasluge za povzdigo slovenske narodne pesni in za slovensko vokalno petje sploh. Poleg tega je skromno Matično šolo povzdignil v konservatorij ter osnoval dramatično šolo po vzoru dunajske. Dne 1. decembra lanskega leta je praznoval tridesetletnico svojega delovanja pri Glasbeni Matici. Sedaj pripravlja koncertno turnejo po Jugoslaviji, ki se bo začela maja in na kateri se bodo izvajale reprezentativne slovenske, hrvaške in srbske skladbe.

Jugoslavija v statistiki.

Ministerstvo za socialno politiko je naročilo direkciji državne statistike, da izdela na podlagi rezultata ljudskega štetja z dne 31. januarja 1921 točne statistične podatke o Jugoslaviji. Ker je delo ogromno in ga zlasti vsled pomankanja aparata ni mogoče izvršiti naenkrat, zato objavlja direkcija državne statistike za sedaj le posamezne podatke.

Direkcija državne statistike je odredila novo merjenje površine Jugoslavije z ozirom na najnovejšje obneje korekture. Po teh najnovejših podatkih je veličina poedinih ozemelj v kraljevini sledeča:

Severna Srbija 49,850 kvadratnih kilometrov,
južna Srbija 45,555 kvad. km,
Črna gora 9668 kvad. km,
Bosna in Hercegovina 51,199 kvad. km,
Dalmacija 12,727 kv. km,
Hrvaška in Slavonija 42,534 kv. km,
Medjimurje in otok Krk 1169 kv. km,
Slovenija in Prekmurje 16,243 kv. km,
Bačka 8712 kv. km,
Baranja 1214 kv. km,
Banat 9776 kv. km.
Celokupna površina Jugoslavije znaša torej 238,649 kv. km.

Število prebivalstva v teh poedinih ozemljih kraljevine je sledeče:

Severna Srbija 2,656,078,
južna Srbija 1,624,601,
Črna gora 192,010,
Bosna in Hercegovina 1 milijon 876,543,
Dalmacija 329,070,
Hrvaška in Slavonija 2 milijona 591,860,
Medjimurje 96,945,
otok Krk 20,919,
Slovenija in Prekmurje 1 milijon 56,465,
Banat 582,552,
Bačka z Baranjo 707,873.

Po teh podatkih živi torej na ozemlju Jugoslavije, ki meri 238 tisoč 649 kvadratnih kilometrov, vsega skupaj 11 milijonov 629 tisoč 915 prebivalcev.

Z ozirom na to prihaja v Jugoslaviji na omenjenih ozemljih na kvadratni kilometer sledeče število prebivalcev:

v severni Srbiji 53,1,
v južni Srbiji 32,9,
v Črni gori 19,9,
v Bosni in Hercegovini 36,7,
v Dalmaciji 52,7,
v Hrvaški in Slavoniji 60,9,
v Medjimurju 130,8,
za otok Krk 48,8,
v Sloveniji in Prekmurju 65,
v Banatu 59,6,
v Bački in Baranji 80,4.

Istovrsto je izdelala direkcija državne statistike jako pregledno in uporabne statistične karte, na katerih je točno grafično naznačeno število razmerje med narodnostimi in verami v Jugoslaviji; ravnotako so že gotove pregledne karte o gostoti naseljenosti prebivalstva. Vsi ti podatki so izdelani na temelju rezultatov ljudskega štetja z dne 31. januarja 1921.

Semena.

V zalogi imam najboljša vrtna, poljska in cvetlična semena.

Semena pošiljam poštino prosto, toraj nikakih stroškov za poštino.

Pišite po brezplačni cenik.

Math. Pezdin

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

5c. vsak dan proč vrženih ali drugače zapravljenih, je uničenih v enem letu \$18.25, ali v petih letih \$91.25 - zakar bi med tem dobili v samih obrestih \$10.95.

\$5. naloženih pred 1. aprilom na naš "Special Interest Account" tekem enega leta po 4%, bo prineslo \$—20.

\$ 50. naloženih pred 1. aprilom bo prineslo \$ 2. na leto.
\$ 100. naloženih pred 1. aprilom bo prineslo \$ 4. na leto.
\$ 500. naloženih pred 1. aprilom bo prineslo \$ 20. na leto.
\$1000. naloženih pred 1. aprilom bo prineslo \$ 40. na leto.
\$5000. naloženih pred 1. aprilom bo prineslo \$200. na leto.

Delati, Paziti in Varčevati — to pospešuje vašo neodvisnost! Pričnite z vašimi vlogami TAKOJ DANES—\$5—in pošljite jo po pošti.

Glavno zastopstvo: JADRANSKE BANKE

stvo odčevati med gospodarsko politiko Moskve in med načeli, katere zastopa Mednarodna strokovna zveza v Amsterdamu.

Kongres se je izrekel za Amsterdam in zavrgel vse tendence, katere prinaša v državo moskovskega režima internacionala. Českoslovaško delavstvo se je odločilo za trezno politiko in je obrodilo vse poskuse nasilne socializacije. — Kongres je bil ne le za českoslovaško državo načelne važnosti, njegaja pomen sega preko cele centralne Evrope. Razbiti so upi in naporu Moskve, zanesti bakljivo svetovno revolucijo preko Českoslovaske v ostalo Evropo. Trezno českoslovaško delavstvo je izrazil svoje globoko prepričanje, da b vsaka nasilna socializacija škodovala narodnemu gospodarstvu in ostalim interesom delavstva samega. Treba je treznega razvoja v celnem narodnem gospodarstvu, na tem razvoju mora sodelovati vsako duševno razvito delavstvo.

Kongres je priznal potrebo politično nevtralnih strokovnih organizacij. Strokovno gibanje mora osamosvojiti in se ločiti od posameznih političnih strank. L enotna strokovna organizacija je prosta vseh vplivov političnih strank, more dati delavstvu sil napada in odboja.

Na tem kongresu je bila izrečena smrtna razsodba komunizmu v Českoslovaški.

KNJIGE

Knjigarna "Glas Naroda"

KNJIGE

Molitveniki:

Por med nami, v platno vezano ..	80
Paša paša, v platno vezano ..	1.25
Ousa popolna, v platno vezano ..	1.25
Hoja za Kristusom, v platno vezano ..	1.25
Marija Vrhinja:	
v platno vezano ..	90
Rajski glasovi:	
v platno vezano ..	80
v kost vezano ..	1.70
v usnje vezano ..	1.80
Sveta Ura, 8 posebnimi debetimi ..	
arkani, ..	90
v platno vezano ..	90
v usnje vezano ..	1.80
Sarbi za dušo:	
v platno vezano ..	90
v usnje vezano ..	1.80

Poučne knjige:

Abecednik slovenski ..	35
Abecednik nemški ..	35
Angleščina brez učitelja ..	40
Angleško-slovenski slovar ..	
(Dr. Kern) ..	5.00
Angelska služba ali nauk kako ..	
naj se k sv. masi streže ..	10
Cirilica, Navodili za čitanje in ..	
pisano s črkami v cirilici ..	30
Domaci zdravnik po Kneippu ..	1.00
Dejstvo, Spisal A. B. Jeglič ..	50
Gospodstvo, Praktična knjiga za ..	
naše gospodinjice ..	1.50
Trdo vezano ..	1.20
Broširano ..	1.20
Govedoreja ..	75
Hitri računar ..	60
Jugoslavija, Zemljepisni pregled ..	1.25
Knjiga o lepem vedenju ..	1.00
Trdo vezano ..	1.00
Katekizem, veliki (Zabret) ..	40
Knjiga o dostojnem vedenju ..	50
Mladenec, Spisal A. B. Jeglič ..	
1. zvezek ..	60
2. zvezek ..	60
Mekarstvo s črticami za živ ..	
norejo ..	75
Nasveti za hišo in dom, Koristna ..	
knjiga za vsako hišo ..	80
Broširano ..	1.00
Nemško angleški tolmac ..	60
Nasa zdravlja ..	65
Največji spisovnik ljubavnih pisem ..	80
Nemščina brez učitelja ..	
1. del ..	50
2. del ..	50
Pravila za oliko ..	65
Porotinar ..	
1. letnik ..	60
2. letnik ..	60
3. letnik ..	30
Praktični računar ..	75
Ročni slovensko-angleški slovar ..	60
Slovensko-nemški slovar ..	4.00
(Janežič Bartol) ..	
Splošno knjigovodstvo, 1 in 2 del ..	2.50
Slovensko-angleški slovar ..	1.50
Slovenski slovar ..	1.50
Spretna kuharica ..	1.25
Slovenska kuharica, trdo v platno ..	
vezano ..	6.00
Slovenski sadjar, vsak zvezek po ..	15
Slovenska Narodna mladina ..	1.00
Trgovsko računstvo, SR ..	
1. del ..	60
2. del ..	1.50
3. del ..	1.50
Varčna kuharica, trdo vezano ..	1.00
Vojna knjižnica ..	50
Veliki slovenski spisovnik raznih ..	
raznih pisem, trdo vezano ..	1.50
Vzorec za narodne vezanine ..	
(Stikanje) 4 knjige, vsaka ..	1.00
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo ..	
venec ..	65
1. zvezek ..	85
2. zvezek ..	85

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. vez. 2.50	
Andrej Hofer ..	50
Beneška vedeževalka ..	35
Belgrajski Biser ..	35
Burke in porednosti ..	40
Belji rojaki, trdo vezano ..	1.00
Boy, roman, trdo vezano ..	75
Cvetke ..	25
Ciganova osveta ..	35
Čas je zlato ..	30
Cvetina Borogradska ..	50
Črna žena, trdo vezano ..	1.25
Doli z orožjem ..	50
Dve sliki — Njiva, Starka ..	
(Meško) ..	60
Dolga roka ..	60
Devica Orleanska ..	50
Deseti brat, (Jurčič) ..	75
Deteljica ..	30
Dom in svet, Letnik 1908 ..	2.00
Duhovni Boj ..	50
Elizabeth ..	35
Fran Baron Trenk ..	35
Fra Diavolo ..	50
Gozdovnik (2 zvezka) ..	1.50
Grešnik Lenard, (Ivan Cankar) ..	75
Gočevski katekizem ..	25
Gruda umira ..	50
Hedvika ..	35
Humoreske, Groteske in Satire ..	60

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pisno.

Izbrani spisi. (Dolenc.)

Spomini o Cerkljanskem jezeru. O gozdu. — O burji ..	60
Jos. Jurčič spisi:	
1. zv. Cvet in sad, Bel mestnega ..	75
2. zv. Sosedov sin, Sin kmetičnega ..	1.00
3. zv. Cesarja itd., Broširano ..	75
4. zv. Trdo vezano ..	1.00
5. zv. Dr. Zober, roman, Tugom ..	75
6. zv. Tragedija v 5. dejanjih, ..	75
Broširano ..	1.00
Trdo vezano ..	1.00
Kresalo duhov ..	90
Kralj Matjaž ..	90
Kmečke povesti, trdo vezano. Vse ..	1.80
buje 7 povesti ..	
Kraljica Mucedona, trdo vezano ..	90
Knjiga za lahkomišelnje ljudi, ..	
(I. Cankar) ..	1.50
Ljudske povesti, — Od hiše do hi ..	
še, — Sin ..	60
Ljudska knjižnica:	
1. zv. Znamenje starih ..	50
2. zv. Darovana, Zgodovinska ..	50
povest ..	50
3. zv. Med Plazovi, (Jernač ..	
Zamagorci) ..	50
4. zv. Malo življenje ..	65
5. zv. Zadnja kmečka vojska ..	30
6. zv. Gozdarjev sin ..	30
7. zv. Prihajajo ..	60
8. zv. Pasjeglavi ..	1.00
9. zv. Kako sem se jaz likal, ..	
(Brenčelj) ..	1.00
10. zv. Kako sem se jaz likal, ..	
(Brenčelj) ..	1.00
11. zv. Kako sem se jaz likal, ..	
(Brenčelj) ..	1.00
12. zv. Iz dnevnika malega po ..	
redneža, trdo vezano ..	1.00
13. zv. Ljubljanske slike, — ..	
(Brenčelj) ..	75
14. zv. Juan Miseric, Povest iz ..	
španskega življenja ..	75
15. zv. Ne v Ameriko, Po resni ..	
čni dogodkih ..	75
16. zv. Malo življenje, Vsebuje 9 ..	
povesti ..	1.25
Trdo vezano ..	1.25
Mimo življenja, (Ivan Cankar) ..	
Mrtvi gostje ..	35
Materina žrtve ..	80
Musolino ..	80
Miklova Zala ..	50
Mali Klatež ..	70
Mirko Poštenjakovič ..	30
Mitva sreča, Povesti, (I. Tavcar) ..	1.50
Nasa Vas, 1. del vsebuje 14 po ..	
vesti, (Novčan) ..	1.30
2. del ..	1.30
3. del ..	1.30
4. del ..	1.30
5. del ..	1.30
6. del ..	1.30
7. del ..	1.30
8. del ..	1.30
9. del ..	1.30
10. del ..	1.30
11. del ..	1.30
12. del ..	1.30
13. del ..	1.30
14. del ..	1.30
15. del ..	1.30
16. del ..	1.30
17. del ..	1.30
18. del ..	1.30
19. del ..	1.30
20. del ..	1.30
21. del ..	1.30
22. del ..	1.30
23. del ..	1.30
24. del ..	1.30
25. del ..	1.30
26. del ..	1.30
27. del ..	1.30
28. del ..	1.30
29. del ..	1.30
30. del ..	1.30
31. del ..	1.30
32. del ..	1.30
33. del ..	1.30
34. del ..	1.30
35. del ..	1.30
36. del ..	1.30
37. del ..	1.30
38. del ..	1.30
39. del ..	1.30
40. del ..	1.30
41. del ..	1.30
42. del ..	1.30
43. del ..	1.30
44. del ..	1.30
45. del ..	1.30
46. del ..	1.30
47. del ..	1.30
48. del ..	1.30
49. del ..	1.30
50. del ..	1.30

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pisno.

Pet tednov v zrakovolu, trd. vez. 1.50

Razkrinkani Habsburzi, — Moja ..	
preteklost ..	50
Romari ..	50
Rinaldo Rinaldini ..	50
Sreta Genovefa ..	50
Sveta Nohburga ..	50
Skozi Sino Indijo ..	50
Stric Tomova koča ..	50
Slovenska knjižnica, Zbrani spi ..	
spisi, vsebuje 10 povesti ..	60
Skrivnost najdenke ..	50
Suneški invalid ..	50
Spake, satire in humoreske ..	50
Sanjska knjiga, velika ..	50
Šopek samotarke, trdo vezano ..	50
Stezedec ..	50
Sosedov sin, (Jurčič) ..	50
Sveta noč ..	50
Sisto Sesto, povest iz Abruce ..	50
Slovenski pisatelji:	
1. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
2. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
3. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
4. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
5. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
6. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
7. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
8. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
9. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
10. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
11. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
12. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
13. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
14. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
15. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
16. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
17. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
18. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
19. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
20. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
21. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
22. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
23. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
24. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
25. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
26. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
27. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
28. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
29. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
30. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
31. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
32. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
33. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
34. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
35. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
36. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
37. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
38. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
39. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
40. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
41. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
42. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
43. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
44. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
45. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
46. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
47. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
48. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
49. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50
50. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi ..	1.50

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pisno.

Pesmi in poezije:

Codec; poleg narodnih pravljic o ..	
Vrbskem jezeru, (A. Funtek) ..	50
Trdo vezano ..	75
Moje obzorje, Eng. Gangel, Poezije ..	1.25
Trdo vezano ..	1.25
Ballade in romane, (A. Askerc) ..	1.25
Trdo vezano ..	1.25
Broširano ..	1.25
Pesmi, (Simon Jenko) ..	45
Poezije, (Simon Gregorčič) ..	45
Trdo vezano ..	90
Vijolica, Pesmi za mladost ..	50
Slovenska Narodna lirika, Poezije ..	50
Sto ugank, (Oton Zupančič) ..	50
Poezije ..	50

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pisno.

Igre:

Beneški trgovci, Dramska slika v ..	
3. dejanjih ..	1.00
Če sta dva, Slika v 1. dejanju ..	30
Doktor Robin, Igra v 1. dejanju ..	30
Polina Solz, 3. enodejanka: Dva ..	
svetova, dediščina, trpin ..	1.00
Divji lovci, Narodna igra s pet ..	
jem v 4. dejanjih ..	50
Pomoljub iz Amerike, Veseloliga ..	
s petjem v 3. dejanjih ..	30
Dnevnik, Veseloliga v 2. dejanjih ..	30
Enodejanka, Vsebuje 6 iger ..	50
Gaudemus, Komedita v 4. de ..	
janjih ..	25
Gospa ki je bila v Parizu, Veselo ..	
lga v 3. dejanjih ..	30
Iščer se odgojnik, Igra v 2. de ..	
janjih ..	25
Krivopisnik, Igra s petjem v ..	
3. dejanjih ..	30
Kovarstvo in ljubzen, Založila iz ..	
meščanskega življenja v 5. de ..	
janjih ..	30
Mati, Drama v 3. dejanjih ..	75
Martin Krpan, Drama v 5. de ..	
janjih ..	30
Moj beseda, Igrokaz v 5. de ..	
janjih ..	30
Medved snubač, Veseloliga v 1. ..	
dejanju ..	30
Zbirka ljudskih iger:	
1. snopič, Kmet Herod, Vedež ..	
valka, Zupan, Sardamski, Jeza ..	
nad petelinom in kes ..	30
2. snopič, Mlin pod zemljo, Sv ..	
Neža, Sanje ..	30
3. snopič, Sinovo masčevanje, ..	
Za letovisce, Običinski tepci, ..	
Dve materi, Neža z Bleda, Naj ..	
dena hči ..	60
4. snopič, Na Betlehemskem pol ..	
ju, Kazen ne izostane, Oče ..	
tova kletev, Časke kave ..	30
5. snopič, Ferdinand ali spreobr ..	
nenje roparja, rdeči nosovi ..	30
6. snopič, Večna mladost in le ..	
po, Repostev, Preperljiva sode ..	
la, Snopič, Vestalka, Smrt Marije ..	
Devce, Marijin otrok ..	30
7. snopič, Izgubljen sin, V ječi, ..	
pastirici in kralji, Ljudmila, — ..	
Pianšarica ..	30
8. snopič, Junaška deklica, Sv ..	
Boštjan, Materin blagoslov ..	30
9. snopič, Turki pred Dunajem, ..	
Pahola in Neža ..	30
10. snopič, Mojstra Kriznika, — ..	
Boženi večer, Svojetavna Min ..	
ka ..	30
11. snopič, Dimež, strah kranjske ..	
dežele; Oh ta Polona, Prisiljen ..	
stan je zaničevan ..	30
12. snopič, Pijavka, Skriven ..	
zaklad, Rešitelj, Kmet avto ..	
mat; Dekla Božja; Junaške ..	
blejke ..	30
13. snopič, Sv. Just; Ljubzen Ma ..	
rižinega otroka ..	30

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pisno.

Problem inozemskih kreditov v Avstriji.

Dunaj, konec februarja.

Listniso avstrijskega finančnega ministrstva polno prve kreditne nakaznice, Avstrija bo morala z njimi rešena, na vsak način pa je rešen vsaj začasno finančni minister. Momentano se ni znano, kaj vse bo Avstrija dobila iz inozemstva. Za enkrat ji je zagotovljenega le 500 milijonskega kredita v čeških kronah in dveh milijonov angleških funtov. O francoskem kreditu mora sklepati še pariški parlament in italijansko posojilo bo dunajski vladi na razpolago v najboljšem slučaju junija enkrat.

Vsekakor pa je postavljena avstrijska vlada že danes pred ne ravno lahko nalogo, sestaviti natančen načrt, kako bi te inozemske kredite najbolje porabila. Za enkrat se strinjajo vsa mnenja v tem, da se krediti ne smejo porabiti za oče državne izdatke, ampak da morajo služiti kot podlaga za stabilizacijo valute in za osnove državne emisijske banke. Kakš naj se to zgodi, o tem so seveda mnenja različna.

Specialisti zahtevajo, naj se stabilizira kurz krone na kolikor mogoče nizki stopinji. Upravičeno se bojuje, da bi prišlo v Avstrijo do industrijske krize z neizogibnimi posledicami brezposelnosti in znižanja mezd, ako bi se ustalila avstrijska krona nad današnjim razmerjem 1:1000, ker je večina avstrijskih produktov danes že prilagoden v tem razmerju svetovnim cenam. Da preprečijo brezposelnost in znižanje mezd, zahtevajo socialisti zato, naj razpiše vlada veliko notranje posojilo in ga porabi za njuna javna dela, kakor so ceste, železnice, vodna naprava itd. Ta dela naj bi zaposlila domačo industrijo v prehodni dobi in ji pomagala preko krize, ki jo brezdomno čaka. Od nasprotni strani seveda se ugovarja, in to s polnim upravičenjem, da bi ta sistem pomenjal, čeprav v drugi obliki, samo nadaljevanje stare politike umetnega subvencioniranja industrije, proti čemur so ravno v zadnjih mesecih delali z vso paro. Ukinjenje državnih dodatkov za živila bi postalo s tem iluzorno. Vrh tega je tudi več kot dvomljivo, da bi imelo v gorenje namene razpisano notranje posojilo kaj uspeha.

Na drugi strani je treba dalje tudi pomisliti, da notranja kupna vrednost krone stoji še vedno mnogo nad razmerjem 1:1000. Stabilizacija krone na tej bazi bi torej pomenjala definitivno uničenje te višje kupne vrednosti.

Ti momenti bodo brezdomno pozvočili, da socialisti s svojo zahtevo ne bodo prodrli. Bržčas bo obveljalo stališče, da ne kaže riskirati velikih svetov za kakršnokoli stabilizacijo današnje krone.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pisno.

Problem inozemskih kreditov v Avstriji.

Dunaj, konec februarja.

Listniso avstrijskega finančnega ministrstva polno prve kreditne nakaznice, Avstrija bo morala z njimi rešena, na vsak način pa je rešen vsaj začasno finančni minister. Momentano se ni znano, kaj vse bo Avstrija dobila iz inozemstva. Za enkrat ji je zagotovljenega le 500 milijonskega kredita v čeških kronah in dveh milijonov angleških funtov. O francoskem kreditu mora sklepati še pariški parlament in italijansko posojilo bo dunajski vladi na razpolago v najboljšem slučaju junija enkrat.

Vsekakor pa je postavljena avstrijska vlada že danes pred ne ravno lahko nalogo, sestaviti natančen načrt, kako bi te inozemske kredite najbolje porabila. Za enkrat se strinjajo vsa mnenja v tem, da se krediti ne smejo porabiti za oče državne izdatke, ampak da morajo služiti kot podlaga za stabilizacijo valute in za osnove državne emisijske banke. Kakš naj se to zgodi, o tem so seveda mnenja različna.

Specialisti zahtevajo, naj se stabilizira kurz krone na kolikor mogoče nizki stopinji. Upravičeno se bojuje, da bi prišlo v Avstrijo do industrijske krize z neizogibnimi posledicami brezposeln

CVETJE V JESENI.

Spisal dr. Ivan Tavcar.

(Konec.)

Zrno za zrnem gre v zemljo, ali iz zemlje pa zopet izhaja zrno za zrnem!

Tako se je pripetilo, da sem bil enkrat še celo na svatbi na Jelenem brdu, takrat, ko je Kalar daroval svojo hčer Ano Skalarjevo Matijku, ki je pri njem, kakor veste, zvesto in pridno služila. Dal mi je precej sveta, da ima Matijka sedaj redno domačijo, dal mu je pa tudi svojo hčer. Svatovščina ni bila zadnja. Kalar in Skalar sta sedela za mizo v kotu in bila sta si kakor brata. Luce ni več živila, ali marsikatera beseda je veljala poštenemu njenemu imenu. Okrog peči je prežalo obilo škarjcev; lazili so tudi pod mizo okrog in eukali svate za noge, da so jim kaj dali. Tako je svet pomolil pod mizo sedaj čisto vina, sedaj kos mesa ali belega kruha. Komaj pa si enega potolažil, te je vlekli že drugi.

Pri peči je prestoloval naš stari znanec Danijel. Prav ostro je vladal nad otročiji, ki so mu preveč čedili, preveč popili in sploh preveč lazili pod mizo. — Obecedno jih je pretepal ter kričal: — Ali mi hočete res vse snesti? Vi imate doma očete, ki vas lahko reče, jaz pa sem berač! — In res je bil berač! Velik koš je bil prinesel s sabo ter ga posadil na zapeček in metal vanj vse, kar je dobil od svatov. Koledoval je brez odmora, a vse je šlo v koš; tam je imel še celo hokal, v katerega je zival vino. Toliko je že bil diplomata, da je vedel, da se ne sme upijati, ker bi potem lahko izgubil napolnjen košek, na katerega je že prežalo nekaj kolegov zunaj pred hišo. Ali Danijel se ni upijal, zatorej so zaman prežali.

— Alo, Danijel, — pri tej priliki sem ga prvič videl, kar smo delali pismo v Luki — alo, kdaj pa si prišel iz Amerike?

— Dva meseca bo že, — mi je odgovoril čemerno, — nekaj več, nekaj manj!

— Kaj pa v Ameriki?

— Kaj? — se je zdržal zaničljivo. — Nič! To ni življenje, to je hudič! Po tistih jamah tiste se vlačiti, to je dvakrat hudič!

— Torej nisi zdržal?

— Kdo bo zdržal, pa nič jedel! Tam je tako: če hočeš jesti, moraš delati!

— In to ti je postalo dolgočasno.

— E, — je godrnjal, — ali mi je postalo, ali mi ni postalo! V Ameriki moraš hoditi, kakor hočejo policarji! — Tu je imel v mislih policaje.

— In sedaj? — vprašam še.

— Sedaj? — je tulil. — No, sedaj pa boš brez vendarle vedel, da sem berač! Delati ne morem, pa se mi tudi ne ljubi. Berač sem, kaj je na tem!

— Ko sem zmaljal za glavo, je spoznal moje misli. Zatorej je nadaljeval:

— Ko vzameš vrečo — meni jo je dala Presečnikova mati — prvi v roke, te je res sram. Ali že pri drugi hiši, ko ti gospodinja z malo prijaznim obrazom natrese moko v vrečko, te začne sram popuščati in kmalu je vse dobro! Pri deseti hiši si že rojen berač!

To sem ti povedal, da se boš vedel obnašati, če prideš kdaj do beračije. Pa bledel ne prides! — Med glasnim smehom je dodal: — Meo, da me izpoveduješ, mi daj kaj vbojajme! Danes mi tako še nisi nič dal. Daj mi krajce belega kruha!

Ko je kruh spravil, je izpregovoril zadovoljno: — Za danes je dosti! Kosara je polna. Poglej, kako zunaj kakajo in mislijo: kozo, vi se napije, mi pa mu izpraznilo malho! O, ne!

Optal je koš. Ko je odhajal, ga še vprašam:

— Kje pa stanuješ?

— Za sedaj še nikjer. V Podpečnarjevi luknji, kjer so kamenje lomili, tam sem nekaj desek pribral. Tam me obišči, če te je volja! Za zimo bom pa moral še kaj dobiti. Peškulja na Gabrski gori mi je že nekaj obljubila. Haha!

Morda bi rade kaj čule o Lizi? Njeno življenje je življenje dela in edinosti. Kadar hodim mimo karlovskih bregov, ima skoraj vselej zibko pri sebi, da je otročja pri delu ne moti, in če pride v vas,

se vleče za njo rep zdravih in dečkih otrok — mislim, da jih je sedem. Blagor ji, da je blagoslovljena, zakaj od tega blagoslova živi slovenska zemlja!

Kar pa se mene tiče, naglašam zopet in zopet, da zame Meta ni umrla. Zatorej pozneje nisem poznal nikdar več ženske, in lahko rečem, da dosedaj se nisem prelemil zvestobe, ki jo dolgujem njenemu spominu.

Gospa Marica se je ironično nasmehnila:

— To se trdi, dokazov pa vendar le ni!

Odgovoril sem ošabno:

— Ni mi na tem, da mi verjamete!

— Ali moraš postati takoj nevljuden? — je posegla vmes gospa Mica. Nato pa je nekako nezapljudivo vprašala: — Bi jo bil res vzel, da ni umrla?

— O tem ne dopuščam razgovora, draga prijateljica!

— Ne vem, da bi bil zdržal, rešimo nekaj let!

— Vse to, ljuba Mica, sem bil dobro premislil. Naša največja napaka je, da sklepamo zakone brez pravega premisleka. V mojih očeh je zakon predvsem tudi gospodarska pogodba, ki daje strankam enake pravice in enake dolžnosti. Ta pogodba pa nalaga po mestih možem zgolj le zavezo, vam ženskam pa zgolj le pravice.

Oglasila se je gospa Marica:

— Ti hočeš torej reči, da zakonske

žene po mestih ne delamo in da samo jemo?

— Malo sem se umeknil:

— Tega naravnost ne trdim!

— Pač pa po ovinkih, — je dostavila gospa Dineca.

Nadaljeval sem:

— Ne prepričajmo se! Toliko je jasno, da so zakoni na kmetih mirnejši in zadovoljnejši. Oba zakonika lahko živita v zavesti, da enakomerno vzdržujeta rodbino. Bil sem torej egoist, ko sem se hotel priženiti na Jelovo brdo. Ni se mi sicer posrečilo, a vzile tem upam, da mi bodočnost prinese mnogo posnemavev. Stvar pa ni malenkostna, stvar je potrebna, če naj izginejo tisti zidovi, ki ločujejo dandanes našega kmeta od naših mest!

Tako, častite prijateljice, sem va mase razodel, kar mi je ležalo na sru. Ako mi je ušla tintam trda beseda, ne štejte mi v zlo! Časi prihajajo, ko se za malenkost ne bomo več rvači. Eno je glavno: naša zemlja se nam ne sme vzeti in narod slovenski mora stati kot večno drevo, kateremu korenine nikdar ne usahnejo! V to moramo delati vsi, na to moramo nistiti takrat, kadar se odločimo za poklic, in predvsem tedaj, kadar se ženimo! Kdor se ženi, naj se ženi tako, da mu bo zakon oklep, ki ga še bolj zveže z domovino, in otroke na jrodi, ki bodo pomnožili slovensko vojsko in armado slovenskih delavcev!

Jade, Jade!

Vojna legenda.

Fr. Ž.

Snov za to legendo mi je naklonilo dokaj ugledno lice. — Prevezlo je tudi jamstvo, da legenda se ni bila nikdar nikjer objavljena. Dejala je lice, da jo je črpalo iz virov. Ti moj ljubi Bog, za kaj vse ne jamči današnji rod za pare in dinare! Toda odgovornost na imenovanje lice!

Evo legende!

I.

Daleč od čumečega varljivega sveta v prostorni gorski krajini, kjer meji Bosna ob Damacijo, je zadovoljno živel na svoji majhni domačiji kmet Lovro Jovič. Imel je — oproščena bodi beseda — ženo in imel je troje otrok. V stajni se je stalo nekaj govedi in drobnice. In še je bilo v veliko pomoč mrušava kljusna. Na njenem hrbtu je spravljal vsako drugo sredo v bližnji trg tovor drv. Pol tovorja je nasekal v svoji šumi, pol v sedovi, bogme, grešniki smo vsi!

V trg sta imela s kljusno pet ur hoda; nazaj jih je bilo sedem, ker jima je pot šla navkreber. Drva je prodal, a za izkupiček nakupil kave in sladkorja. Ostale skromne potrebe človeka so vse pridelali doma. In je nad njim in nad njegovo hišo počival blagor nebes.

Bil je Lovro Jovič pobožen človek. Ne, kakor so pobožni v naših krajih, da bi znal in žebrel nebroj lažjih in krajših molitev. V oni krajini ni šole, da bi se učili te robe. Do cerkve je bilo dve uri, on je bil gospodari častni fratar, — Franjevac z junaškim brkom — kakor črna jagnje mu je visel brk izpod nosa navzdol.

Častni fratar je bil dušam svojih ovčič dober pastir; pa je bil zanesljiv svetovalec v gospodarskih stvareh, tudi lečnik v vseh boleznih od obsedenosti do srdo-bolja, in je bil svojim župljanom neustrašen glavar, kadar se je bilo treba zoper volka ali hajduka v prijeti puške in noža. Za učenje molitve naizust ni v onih krajih orave prilike.

Molitvice — da povem resnice — ni znal Lovro Jovič ni ene.

Ali čemu molitvice, ko se je ves deherani dan spominjal ljubelega Boga! Vsaka druga beseda mu je bila "Boga mi" in "Boga ti", "ako Bog da" in "hvala Bogu". Tako mu je bila vsa govorica niti drugega nego sama dolga molitev na naj se je menil — oproščena bodi beseda — z ženo o deci, naj sta moževala z mrvicim konjem v kupčiji, naj je v trgu pazari za trva ali naj je govoril sam s seboj.

Pokusil je slivo in si dejal: — Bogme, rakija bo letošnje leto lju-

ta, ako Bog da. Ali jo bo premalo. Bogme, treba bo vzeti sliv za eno kad ali dve pri sosedu — niti zapazil ne bo — hvala Bogu!

In niso bile le besede pred ljubim Bogom nič slabše zapisane, nego da je izmolil najdaljšo molitveno naizust ali iz knjige, splasane od večje cerkvene roke.

II.

Vnela se je vojna in se je razpasla pošast, pa je tudi Lovro Jovič prišel glas: Hajdi, brate, treba v vojske!

Ni se upiral, ni pomišljal; kamor so mu pokazali, je šel, stopil je, kamor so ga porinili, sedel je, kamor so ga posadili. Le večjih se mu je zazdelo, da prav ne ravna na ž njim, ko ga sujejo in psujejo, ki je človek, ustvarjen po božji podobi. Misli si je, da ne molijo pravega Boga in ne poznajo prave vere, in se mu je videlo zasluženo delo, da jim ozmerja vero in krst in post. Pa le v mislih. Kajti je bil preprost poljedelec, pa vendar zdrevaga preudarka in ni maral, da karajoč drugega, udari samega sebe s preglasno besedo.

Videl je v vojakih mnogo novega, naučil se čudakoristnih stvari.

Bogme, ali bi znal častni fratar daleč tam v domačem kraju odgovoriti, če bi strogi eukstirar za rečal nad njim in ga vprašal na mah: — Koliko delov ima maliher — lepetirgevera?

Boga ti, nekaj niti brojiti ne zna, kamoli da odgovore na tako pitanje!

Ali Lovro Jovič zna brojiti pa se je tudi nancil! — Maliher lepetirgevera ima sedem delov, — hvala Bogu!

Cukstiler je bil mnet in še je vprašal: — Povej mi, brate z dolgi mišci, zakaj ima maliher lepetirgevera sedem delov, he?

Pa je vedel moj Lovro Jovič tudi tema vprašanju odgovor: — Zato, ako ne bi imela sedem delov ne bi bila cela. —

In to je istina, kakor pred Bogom.

Polk se je tedaj mudil na Reki v bogatem trgovskem mestu ob Jadranu. Menaja je bila bolj pišla in kadar jih je mučil glad, so si pomagali, kakor so vedeli in znali.

III.

Nenadoma pa se je moštvo izbeljšala hrana in so ugrabili in so ugenili: skoro nas poženo na fronto. In je brez govorjenja in brez sklepanja po goli naravni sili zavladalo geslo: — Žuri se, da živiš, dokler živiš!

Tiste dni so se čuda množile ta-

tvine, primerilo se je tudi par ropov. Stori se bi vsakokrat vojak — toda vojak je podoben vojaku, počasi si pravega, kar vseh pa ne moreš zapreti. —

I moj Lovro Jovič se bi bil rad žuril in živel, ako Bog da, in mu je naneslo, da mu je v gneči pri stojnici ostalo v rokah jabolko in ga ni mogel plačati zaradi prehude gneče, hvala Bogu! In se je žuril, da živi in je ugriznil v jabolko. Žuril se je, da živi in je grizljaj pogoltnil — ali ni bil dober. Ugriznil je z druge strani — bogme tudi z druge strani jabolko tako, — naj ga uživa satana peklenški! — E, trgovci na Reki so čudni ljudje: iz mila delajo jabolka in jih lepo pobarvajo rumeno in rdeče, da jih fantje kupujejo dekletom. Ali je ni dobra.

Gori visoko nad Reko in nad morjem se dviga bel Trsat. Tam stoj in gleda daleč čez svojo mesto in sinje morje slikovita cerkev čudodelne Majke božje.

Pri tej cerkvi je stal na straži moj Lovro Jovič in je bilo vroče kakor v peči.

Pa so ga robožne misli zgrabile noter v mrzlico in hladno cerkev, da se pokloni čudodelni podobi. Naslikal jo je bil sam apostol Luka in kdor se v stiski in s polnim zaupanjem obrne k njej, vsakdo, pravijo, da je uslišan. — Tako ne zna siliti danes noben slikar. Cerkev je polna dokazov čudodelne pomoči, razodete na morju in na kopnem. Imetelno ustavljene jadrnice vise z obokov, slike na stenah kažejo in pripovedujejo nezasišane stvari, dragocen nakit iz zlata in srebra, iz žltnatega kamenja in iz pravih biserov priča o meri sile in o meri pomoči.

Pa se je moj Lovro Jovič priklonil čudodelni podobi v sijajni zlata in srebra, v blišču biserov in dragega kamenja in je govoril tako: —

— Majčica božja, ako znaš Boga, verni mi, siromak sem, tužna mi bosanska majka. Ali sem pošten človek, tako ti Boga! Pa sem i tebi vsak čas dajal čast in slavo. Drugi so uneti, bogme, tebe psujejo, Majčica božja. Evo mene, Lovra Joviča, jaz te ne psujem nikdar, razen ako bi bil pijan, hvala Bogu. Pa kako bom pijan, jaz jadni človek, ko nimam niti za luk pare v žepu. Majčica božja, pomoz mi! Znaš, kaj ti pravim — oni biserni džerdan mi lahko daš z vrata. Lepa si, bogme, i brez džerdana, lepa kakor rdeča je, bolko na zeleni grani. Ne misli, da te varam, nego je istina! In tako mi vere, nikomur ne bom nič povedal. Zakaj ako bi povedal, vsi uneti bi prišli in bi tudi hoteli. Pa te uneti kolonejo in psujejo, pijani in trezni. Jaz pa te ne bom niti pijan, ako Bg da. —

Take molitve se ni bila čula cerkev trsatska. In ni bilo tačas druge žive duše v cerkvi.

IV.

Se tisti dan so ga imeli, prišli so ga, ko je pri zlatarni na Corsu prodajal biserno orglje s čudodelne podobe na Trsatu.

Vojaška patrola ga je gnala v zapore; bili so zelo ogorčeni in so ga suvali s puškinimi kopiti: — Budalo bosansko, da gre in na Corsu prodaje dragocen džerdan!

Se bolj je bil ogorčen vojaški sodnik, ko mu je Lovro Jovič razlagal stvar. — Znaš, gospodine poglaviti, lahko mi veruješ, da džerdana nisem ukrad, — in se je zaklel, naj pri tej priči oslepi in onem, strela naj ga ubije in zemlja požre, če je laž njegova beseda. Nego mu je džerdan milost. Majke božje podarila. Siromak je in se ji je poklonil, pa se ga je usmilila. S svojima lastnima svetlima rokama si je odpela in snela džerdan z belega vrta in mu ga dala: — Evo, brate! V dobrem zdravju da mi ga uživaš. Uneti eni, kateri bi ti ga zavalil! — In se je zaklel: na Veliki petek naj je meso rodnega sina, ako ni vse tako res. In to na najhušja kletve kar jih premore ponosna Bosna.

Vojaški sodnik nemara ni bil naše vere niti ni dišal njegovemu nosu bosanski človek, ljutila ga je oravčičba jadnega Lovra. Ali ni mogel drugače in je nenavaden dogodek sporečil generalu.

General pa je bil stara, poštena grča, vojaki so mu bili kakor deca in poznal je in čislal je vojake iz Bosne. Poslušal je sodnika, pa je mežiknil z desnim očesom — tako je imel navado — in je dejal: — Mladi prijatelj, stvar ni tako priprosta, kakor mislite. Mož se zagovarja s čudežem. Čudeži spadajo v resort svete cerkve. — Treba, da slišimo, kaj poreče Prezvišenost. — Ljubil pa ni Prezvišenosti, kaj je sumil, da Pre-

Prvotni ljudje in najnevejšje bolezni.

Urednik Journala Ameriške zdravniške zveze je priobčil naslednji zanimivi komentar glede zelo primitivne človeške lobanje, katero so našli pred kratkim v Rodeziji v Južni Afriki.

— Najnovejši prispevek z godovini človeške evolucije ali človeškega razvoja, lobanje iz Rodezije, obljublja postati tudi ena najbolj važnih najdb v tem oziru. Lobanjo so našli v nekem rovu v južni Rodeziji poleg nekaterih drugih človeških kosti ter par zelo primitivnih orodij iz kremenca. Čeprav je ta lobanja glede gotovih lastnosti in potez najbolj primitivna med vsemi prvotnimi lobanjami ljudi, kar se jih je našlo dosedaj, je v številnih drugih ozirih slična ali celo identična z lobanjo modernega človeka. Del lobanje nad obrvmi je masiven ter sličen onemu gorile in tudi čelo z vrhom glave je nizko, a začeti del lobanje je tako obširen, da je skupna kapaciteta lobanje približno tako velika kot ona lobanje modernega človeka. Na drugi strani pa so robovi lobanje, katerih se oprijemajo mišice, zelo primitivni. Obraz dotičnega človeka je bil podolgast in takozvani zob modrosti je skrčen glede obsega, prav kot pri modernem človeku. To je točka, katere ni najti pri drugih fosilnih lobanjah. V nasprotju z Neanderthalskim človekom, o katerem se domneva, da je hodil sključeno radi skrivljenih bočnih kosti, je imel Rodezijski človek ravne noge, vsled česar se je ugotovilo, da je ta človek predstavljal direktnega predhodnika modernega človeka, domni predstavljajo Neanderthalski človek vejo, ki se je odcepila od družinskega drevesa.

Za medicinea je ta lobanja prav posebne zanimivosti in sicer radi navzočnosti nepobitnih dokazov v gnilih zob ter celo abscesov ali gnojitev pri koreninah zob.

Pri neki razpravi glede bolezni v starodavnih časih se je poudarjalo dejstvo, da je najti znake, da so bile med starimi Egipčani zobne bolezni še bolj razširjene kot pa so v sedanjih časih. Egipčanske mumijske so v krenologičnem oziru še precej modernega izvora v primeru z Rodezijskim človekom. Vseprislo pretevanja davnega predhodnika človeškega rodu je vsled tega le malo vrjetnosti v trditvi, da je propadanje zob posledica moderne civilizacije, preobhlega zavzivanja kuhanih jedi ter v glavnem zavzivanja sladkorja.

Oni pradedni človek je imel tudi slabe zobe ter celo abscese pri koreninah zob, čeprav je imel vroče, da bi sploh kedaj zavzival tako kuhano ali pečeno hrano, ne da bi govorili o sladkorju.

Prezvišenost pošilja na Dunaj tajniško poročilo.

Sešla sta se in general je Prezvišenost razložil izredni dogodek. Prezvišenost se je ljudomilo smehljaj in je mižal — zobjom mu je bilo gledati generalsko mežikanje z desnim očesom.

Pa ko je general končal, se je Prezvišenost zameknila v sklenjene prste svojih belih rok in je izjavila počasi in s poudarkom: Po naukih svete cerkve, da so se žudeži godili in ni ovire, da se še gode. Objektivno da tedaj ni nemogoče, kar pripoveduj mož. Vendar ni običajno in je zato komaj verjetno, da bi bila Mati božja na tak neposreden in takorekto v i-movino cerkve posegajoč način izkazala svojo milost. Materi božji da je na razpolago dovolj drugih takorekto koreknejših potov: dobiti v loteriji, nenadna dedščina itid.

Prezvišenost, — ga je prekinil general, — pa če mož ne stavi v loteriji in če nima bogatih sorodnikov — kako naj zadene, kako naj deduje?

Pri Bogu ni nič nemogoče! — je dejala Prezvišenost s povzdignjenim glasom.

General je ukazal, da se džerdan vrne cerkvi in Lovro Jovič s prvim transportom pošlje na fronto: Če mu bo tudi tam Majka božja enako mila, dobro zanj!

V dnevnem povelju pa je dal razglasiti moštvo: Pod najstrožjo kaznijo je moštvo prepovedano in naj se nikdar ne predrzne, da bi prosilo Mater božjo trsatsko za katerokoli dragocenost, ki jih ima na sebi. Niti ne sme pod najstrožjo kaznijo moštvo sprejeti takega darila, pa da bi mu ga ponujala Majka božja trsatska i sama od sebe in brez prošnje. Kajti Mati božja trsatska, po merodajni izjavi Njegove Prezvišenosti, — sloh nima pravice podprjati onih dragocenosti, ker niso njena last, ampak so last cerkve.

SLUŽBO IŠČE

ženska srednje starosti. Mož brez dela in ima devet mesecev starega otroka. Spodobna za vsa hišna dela, pripravljena iti tudi na deželo. Vpraša naj se ustmeno ali pismeno na naslov: Služba, 106 Franklin St. (Greenpoint), Brooklyn, N. Y. (21-23-3)

NAZNANILO.

Vsem slovenskim materam v Brooklyn, New York, naznanjam, da sem prva slovenska izkušena babica. — Mrs. B. Juray, 103 Melrose St., Brooklyn, N. Y. Telephone: Stagg 6597.

JOSIP REMS

JAVNI NOTAR
2327 Putnam Ave.,
Ridgewood, L. I. N. Y.
Forest Ave Station

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

JOSIP REMS

69 Irving Ave., vogal Starr St., Brooklyn, N. Y.
pripravno za društvene seje, poroke ali shode.
Vsako NEDELJO ZVEČER PLES.
Za obilen poset se pripravljamo
MARTIN RAUCH; lastnik

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽEJO ZDRAVJE V DRUZHINAH.

Za srbeči koži-rabite

SEVERA'S ESKO

Kafiseptično mazilo

Priporočljivo za odponoč pri zdravljenju srbečice in raznih kužnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vašem lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Poroka kralja Aleksandra

se bo vršila bržkone o Binkostih. V Beogradu se je sestavil odbor, ki dela velike priprave. Vsi se bodo velike narodne svečanosti, ki bodo trajale pet dni.

PRAVE KRANJSKE KLOBASE

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaborian.

Z "Glas Naroda" prevael G. F.

68

(Nadaljevanje.)

— Dobro, jaz vem, da bi tega ne storili, — je vzkliknil Magloar, — in prav bi imeli, kajti riskirali bi svoj sloves, ne da bi imeli najmanjšo priložnost rešiti Žaka. Ne, sploh nikake prilike. Vzemimo, kar pa je zelo težko vzeti, da bi dokazali, da vam je povedal Žak resnico in da je bila grofica v resnici njegova ljubica. Kaj bi se zgodilo potem? Aretirali bi grofice. Ali bi bil raditega Žak oproščen? Gotovo ne. Držali bi ga v ječi ter rekli: — Ta ženska je skušala umoriti svojega moža. Bila je tvoja ljubica ter si vsled tega njen sokrivce.

— Tak je položaj, gospoda moja.

Gospod Magloar je pustil na strani vse nepotrebne komentarje in vso sentimentalnost ter jim predložil zadevo kot je dejanski bila, v vsej strašni pripravi.

Stari oče Sandore je bil preplašen. Dvignil se je ter rekel s skoro neslišnim glasom:

— Vse je končano. Nedolžen ali kriv, Žak bo obsojen.

Gospod Magloar je nestrastno odgovoril:

— In to je — je nadaljeval stari gospod, — kar imenujete pravico.

— Žalibog, — je vzdihnil gospod Senesal, — Nič ne pomaga zanikati. Porota je loterija.

Gospod Sandore, gnan skoro do blaznosti vsled svojega obupa, ga je prekinil:

— Z drugimi besedami, čast in življenje Žaka sta odvisna od te ure slučaja, — od vrenena na dan obravnave in od zdravja tega ali onega protinika. Če bi bil pri tem prizadet le Žak! Na tehnični je tudi življenje Dionizije, življenje mojega deteta. Če udarite Žaka, boste udarili Dionizijo!

Gospod Folgat je komaj zadržal solzo. Gospod Senesal in celo zdravnik sta se stresla vsprile velike žalosti tega starega moža, ki je bil ogrožen z vsem, kar mu je bilo najdražje, — v njegovi edini veliki ljubici na zemlji. Prijel je odvetnika iz Sovter za roko, mu jo stisnil krčevito ter nadaljeval:

— Vi ga boste rešili, Magloar, kaj ne? Kaj pride pri tem v poštev, če je kriv ali nedolžen, dokler ga ljubi Dionizija? Vi ste rešili tako številne v svojem življenju. Dobro je znano, da se ne morejo sodniki upirati teži vaših besed. Našli boste sredstva, da rešite uboga, nesrečnega človeka, ki je bil nekoč vaš prijatelj.

Odlični odvetnik je izgledal pobit, kot da smatra samega sebe krivim. Ko ga je dr. Sejnb videl, je vzkliknil:

— Kaj mislite, prijatelj Magloar! Ali niste več mož čudovite zgovornosti, katerega je obdela celotna dežela? Le glavo pokoni. Seumota. Se nikdar vam ni bila poverjena bolj plemenita naloga.

Odvetnik pa je zmajal z glavo ter zamrmral:

— Nimam nobene vere varjo. Ne morem zagovarjati, ko mi vest ne nudi argumentov.

Postajal je vedno bolj in bolj pobit ter dostavil:

— Senjbo je imel prav v tem, kar je ravno rekel. Jaz nisem človek za tak slučaj. Vsa moja izkušnost bi tukaj prav nič ne koristila. Boljše bo poveriti to nalogo mojemu mlajšemu bratu tukaj.

Prikrat v svojem življenju je zadel gospod Folgat tukaj na slučaj, kot pomaga človeku dvigniti se do odličnosti ter mu odpreti veliko bodočnost.

Prikrat je zadel na slučaj, ki je združeval v sebi vse elemente največjega zanimanja. — Velikost zločina, odličnost žrtve, značaj obojenega, skrivnost, različnost nunerj, težkoča obrambe in negotovost izida. To je bil eden orih slučajev, ki polnijo odvetnika z navdušenjem, ki zahtevajo od njega vso energijo in v katerih deli s kljentom ves strah in vsa upanja.

Rad bi dal dohodek petih let, da se mu ponudi upravo tega slučaja, a bil je predvsem pošten človek. Rekel je vsled tega:

— Vi vendar ne mislite na to, da bi pustili gospoda de Boaskorana na cedilu, gospod Magloar?

— Vi mu boste lahko več koristili kot jaz, — se je oglasil odgovor.

Mogoče je bil Folgat v svojem srečnem istega mnenja, a naglas je rekel:

— Vi niste pomislili, kakšen učinek bo imelo to.

— Oho.

— Kaj bi si mislila javnost, ko bi čula naenkrat, da ste se umaknili? Ta afera de Boaskorana mora biti v resnici slaba, — bodo rekli ljudje, — če je Magloar odklonil zagovornišvo. To bi bilo nadaljno breme, naloženo nesrečnemu možu.

Zdravnik ni dal svojemu prijatelju časa, da bi odgovoril.

— Magloar nima pravice umakniti se, — je rekel, — a ima pravico zvezati se z nadaljnjim tovarišem. Ostati mora zagovornik in svetovalec de Boaskorana. Gospod Folgat pa mu lahko nudi svojo pomoč, svojo mladost in tudi svojo zgovornost.

— Mlad odvetnik je nekoliko zardel.

— Jaz sem popolnoma na uslugo gospodu Magloarju.

Slavni odvetnik iz Sovter je nekaj časa razmišljal. Po par trenutkih pa se je obrnil proti svojemu mlademu tovarišu ter mu rekel:

— Ali imate kak načrt, kak idejo? Kaj bi storili vi?

V veliko presenečenje vseh pa je tedaj pokazal gospod Folgat svoj resnični značaj do gotovega obsega. Izgledal je višji, lice se mu je razjasnilo, oči so blestele in rekel je s sonornim, polnim glasom:

— Prdvsem bi šel, da vidim gospoda de Boaskorana. On sam naj bi določil mojo končno odločitev. Moj načrt pa je napravljen že sedaj. Jaz, gospoda, imam vero, kot sem vam že povedal. Mož, katerega ljubi gospodična Dionizija, ne more biti zločinec. Kaj bi storil jaz? Dokazal bi resničnost ugovorila de Boaskorana. Ali je to mogoče storiti? Upam. On nam pripoveduje, da ni nikakih dokazov in nikakih prič za njegovo intimno razmerje z grofico Klodijez. Jaz pa sem prepričan, da se moti. On pravi, da je bila izvanredno skrbna in previdna. Mogoče, a nezapamten vzbujajo sumenice. Kadar mi-lite, da ste se najbolj skrbno zavarovali, vas bodo gotovo opazovali. Vi se hočete skriti in najdeje vas. Vi ne vidite nikogar, a drugi vidijo nas.

— Če bi se meni poverilo obrambo, bi prišel takoj jutri s protipreiskavo. Mi imamo denar in gospod de Boaskoran ima uplívne zveze. Našli bi pomoč vsovpoved. Predno bo poteklo oserainštriride-
setur, bom imel izkušene agent ena delu. Jaz poznam Vinsko cesto v Passy. To je samotna cesta. Ima pa svoje oči kot jih imajo vse ceste. Zakaj bi ne moglo katero teh oči zapaziti teh skrivnostnih obiskov grofice? Moji agenti bi poizvedovali od hiše do hiše. Tudi bi ne bilo treba omenjati imen. Agenti bi ne dobili naročila, naj poiz-

vedujejo za grofico Klodijez, temveč za neko skrivnostno damo, ta-
lo in tako občeeno. In če bi jo zasledili ter jo je kdo videl ter bi jo
mogle identificirati, potem bi jo dotični človek naša prva priča.

— Mid tem časom pa bi iskal prijatelja Boaskorana, onega An-
gleža, kojega imena se je poslužil. Londonska policija bi mi poma-
gala pri svojih naporih. Če je dotični Anglež mrtev, bi izvedeli za
to n to bi bila nesreča. Če pa je celo na drugem koncu sveta, ima-
mo na razpolago prekmorski kabel, da ga zaslišimo in odgovor ima-
mo v enem tednu.

— Ob istem času bi poslal detektive za ono angleško služkinjo,
ki je živela v hiši na Vinski cesti. Boaskoran trdi, da ni nikdar vi-
dela grofice, a jaz tega ne vem. Brez dvoma je služkinja našla
sredstva, da vidi obraz ženske, ki je prihajala k njenemu gospo-
darju.

— To pa ni še vse. Bili so še drugi ljudje, ki so prišli v hišo, na
Vinski cesti. Zaslišal jih bom zaporedoma, — vrtnarja in njegovega
pomočnika, tapetnika in vse ljudi, ki so prišli v stik s prebivalci
dotične hiše. Kdo pravi, da se ne nahaja eden teh v posesti resnice,
katero iščemo?

— Konečno, če preživi ženska toliko dni v kaki hiši, je skoro
nemogoče, da bi ne pustila za seboj par sledov. Rekli boste, da je
divjala medtem vojna in komunizem. Kljub temu pa bi preiskal celo
razvaline, vsako posamezno drevo na vrtu in vsako okno. Prisilil bi
celo gledala, ki so vsi uničeni, da mi vrnejo podobo, katero so ta-
ko pogosto zrealila.

(Dalje prihodajči.)

Genova.

Katerikoli list razgrnemo, povsod nam stopa pred oči Genova. Svet kar trepeče pred Genovo. Sedaj mrzlica, sedaj vročina pretresa številne državnike, ki morajo misliti noč in dan na Genovo. Bližajo se trenutki, ko si pogledajo v lica ponosni zmagovalci in ponižni premaganci v svrhu, da se prične končno redno delovanje obnove gospodarskega življenja v Evropi in nastopijo vse države pot, ki vodi do strpnega sožitja. Nemirno povojno valovanje prinaša država škodo, ki narašča od dne do dne in ki udarja občutno tudi države, v katerih plapolja prapor zmage. Od praporja zmage se ne da živeti, morda pravo življenje je kali samo v sporazumu in prijateljstvu med narodi. Vse ponos zmagovalcev se mora umakniti pred imperativom medsebojnega dogovora za splošno dobrobit in red med državam. Genovska konferenca ima spravi Evropo v določen tir, da preneha dosedanja gospodarska in politična negotovost, da se bodo evropski državljani pričeli čutiti sigurneje v svojem domu, da bodo mogli svobodneje dihati in iti na svoje delo s prepričanjem, da kakor je prišla h koncu krvava vojna na bojnih poljanih, tako se vendar konča sedaj tudi gospodarska vojna in in se prične konsolidacija odnosov med državami. Genova ima pomeniti konec svetovne vojne in pričetek nove dobe v Evropi.

Precej drugače se razvijajo stvari po vojni, kakor so si jih mislili Angleži in Francozi in vsled njih tudi Italijani. Realnost je vedno silnejša od sklepov pri zelenih mizah. Evropski osvobodenci se drigajo, se organizirajo in tvorijo se skupine, ki se hočejo krepko uveljaviti v evropskem svetu. Beneč je ustvaril takozvano malo antarto, ki imponira veliki antanti in ki hoče stopiti na razpravno pozorišče v Genovi kot trdno solidaren blok. Premaganci silijo kvšku in Nemei so se dvignili že tako, da so vcepili Angležem mnenje, da edino lepa in spravna pot do njih privede Evropo v ravnost. Je. Najobčutljivejši in najnerazumejši so Francozi. Umevno. Treba razumeti francosko dušo. Od leta 1870, dalje se je navduševala in tolažila Francija ob misli revanše. Kleti sovražnik je pobit in ponižan, francoski ponos triumfir! Alzaska, Lotrinska! Nekoč so poslali iz Berlina v Pariz dolg ženski las in ošabno vprašali Francoze ali morejo napraviti kaj posebnega s tem lasom, ker se saatrajo za prve ljudi na svetu. Francozi so odgovorili kmalu: vzeli so nemški žerski las, pa prilepili nanj zemljevid Alzasko in Lotrinske. Nemei so molčali in bitali: Alzaska in Lotrinska visita na enem lasu. Nemški las je odpadel in deeli sta zopet francoski. Nemeška ošabnost je pomandala na tla in Francija se je oddalnila. Dvignil se je kvšku in na svoji krvavo priborjeni poziciji hoče ostati. Njeno duševno razpoloženje se upira takemu sporazumu, ki bi postavil Nemečjo nekako preveč blizu enakosti z njo, zato pa hoče Francija vsa potrebna jamstva za svojo bodočnost, da se ji ne bo treba bati novega dviganja Nemečje. Angleži posredujejo in prigovarjajo in iščejo tal za Genovo, na katerih bi bilo mogoče priti med zmagovalci in premaganci do dogovorov in sklepov, ki bi držali in spravili Evropo v pravo mirovno stanje.

V veliko vpoštevanje prihaja pri tem poleg Francije Rusija ki kaže po izjavah svojih zastopnikov voljo za mirno sodelovanje v Pariz uin Londonu se vrše posvetovanja l genovski konferenci. Nepristano prihajajo poročila, s kako napetostjo potekajo pogovori, kar jasno priča o važnosti genovskega sestanka.

Naš Beneč je na potovanju in v ospredju vidimo Lloyd Georgea Poincareja in Beneša. Okoli teh treh imen se giblje usoda genovske konference. Ameriški predsednik Harding je ob sklepu washingtonske konference poudarjal mir na Tihem oceanu, kateremu naj sledi še drugi, morda še potrebnejši mir v Evropi, ki g aima ustvariti Genovo. Po miru kliče vse. In ranjki papež Benedikt je bil poslal svoj blagoslov za mir v Washington, sedanjji. Pij je zaklical s trga sv. Petra in vsemu svetu, v Genovo pa ne bo imel daleč s svojimi mirnim blagoslovom. Vse hrepeni po miru in redu, po sožitju iz rednem vsakdanjem medsebojnem poslovanju. Tako se bo morala tudi Francija sprijazniti z novo smerjo v evropskem življenju, ki hoče oživet med ljudmi ako že ne bratstvo, pa vsaj strpnost. Red in delo morata zavladati in v delu se bodo mogli zmagovalci boljše in lepše udeleževati nego v sedanjem kaosu.

Mi Slovani zaupamo v moč male antante in gledamo mirno na Beneša. Gotovo ne prinese Genova nikomur vsega onega, kar se napoveduje, obeta in kar bi bile doela potrebno, ali dosti bo že, ako se ob krasni genovski obali okrepi misel za vzpostavitev Evrope, ki naj prevzame dušo navzočih in jih poglubi v prepričanju, da je iskati spas Evrope le v pravem medsebojnem spoznavanju in preudarnem sporazumevanju.

V staro domovino

S posredovanjem trdke Frank Sakser State Bank so odpotovali v staro domovino:

S parnikom Olympic 18. februarja:

Jernej Škerjanc iz Tolke, Colo., v Rajhenburg.
Anton Abram s soprogo iz Chicago, Ill., v Brežice.

S parnikom Paris 21. februarja:

Peter Vogrič s soprogo iz Brooklyn, N. Y., v Čepovan.
Martin Vrenik iz Warren, Ohio, na Ig.
Mary Shane iz Falleon, Nev., v Vel. Lipljane.

Janez Poje iz Demopolis, Ala., v Stari kot.

Franc Pečenko iz Cleveland, Ohio, v Rifenberg.
Kristjan Kerpan iz Cleveland, Ohio, v Gorico.

Janez Jerovšek iz Trinidad, Colo., v Lakoviče.

Jurij Rauh iz Calumet, Mich., v Črnomelj.

Franc Novak iz Wellsville, O., v St. Vid pri Brdu.

S parnikom Kroonland 25. februarja:

Matija Simčič iz Fairpoint, O., v Studeno.
Josip Simonovič iz Wellington, Mo., v Senj.
Daniel Lenassi iz Wellington, Mo., v Prezid.

ADVERTISEMENTS

31

Washington

Je sedež Patentnega Urada Združenih držav in naš največji slovenski urad, se nahaja samo v Washingtonu blizu Patentnega Urada. Ne ta način nam je osebno mogoče urediti vaše patente za vaše najbolj točno — najbolj pocenito — najbolj pocenil in najboljše.

Ime A. M. WILSON je znano že 31 let.

Pišite še danes za našo slovensko brezplačno knjižico glede iznajdb in patentov.

A. M. WILSON, Inc.
Successors to the late A. M. Wilson
PATENTS
320 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

S parnikom La Lorraine 4. marca:

Martin Prašnikar iz Harwick, Pa., v Kolovrat.

Franc Vavtar iz Adrian, W. Va., v Litijo.

Antonia Penič s hčerko iz Chicago v Sv. Križ pri Kostanjevici.

S parnikom Arabic 8. marca:

Franc Peterlin iz Pyrolite, Colo., v Šmarjeto.

S parnikom America 11. marca:

Peter Škofec z ženo iz Lafayette, Ind., v Žužemberk.

S parnikom Paris 15. marca:

Jožef Srebernak s soprogo iz Calumet, Mich., v Slatnik.

Franc Tavčelj z družino iz Holidayburg, Pa., v Osredok.

Janez Rutar iz Girard, Kansas, v Tolmin.

Jakob Grošelj iz Irwin, Pa., v Žiri nad Škofjo loko.

Anton Krasovec iz Denver, Colo., v Novo vas.

Jožef Žuželj iz Denver, Colo., v Rajhenburg.

Karol Nemet iz Baltimore, Md., v Radgono.

Franc Vertelj iz Cumberland, Md., v Podgrajje.

Franc Lemut iz Sisseton, S. D., v Dolgo poljano.

Janez Ljubelšek z družino iz Thomas, W. Va., v Trzinče.

S parnikom Aquitania 21. marca:

Peter Jonke s soprogo iz Eveeth, Minn., v Stari trg pri Črnomlju.

Alojzij Rogina iz Pittsburgh, Pa., v Vinico.

Karol Jančič iz Kane, Pa., v Tolmin.

Alojzij Klun iz Cleveland, Ohio, v Ribnico.

Gregor Lisac iz Connellsville, Pa., v Brod na Kulpi.

ADVERTISEMENTS

Kje sta moja dva brata JANEZ in IGNACIJ SERŠE? Oba sta rojena v Dolenjem Logatcu. Pred več leti sta bila v Richmond in Jenningston, W. Va., pozneje pa nisem nič več slišal o njima. Prosim vsakega, ki kaj ve, da mi poroča. — Fran Serše, kr. cestar, Jezica pri Ljubljani, Slovenia, Jugoslavija. (22-23-3)

SUHO SADJE

Malaga grozdje boksa 22 ft. \$2.25
Ciparsko veliko boksa 50 ft. 6.50
Ciparsko malo boksa 28 ft. 3.60
Griske, črne, boksa 50 ft. 6.50
Fige v kolčnih 110 ft. 11.00
Brišje, 1 funt ..... .09

Z naročilom pošljite tudi \$2.00 za vsako bokso.

Jugoslavia Importing Co.
618 - 11th Ave., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

N. AMSTERDAM	25. marca	—	Boulogne	ROCHAMBEAU	27. aprila	—	Havre
HOMERIC	25. marca	—	Cherbourg	ORPEA	28. aprila	—	Mambug
LONE STAR S.	25. marca	—	Cherbourg	ZEELAND	29. aprila	—	Cherbourg
ROCHAMBEAU	25. marca	—	Havre	N. AMSTERDAM	29. aprila	—	Boulogne
YORK	25. marca	—	Bremen	AQUITANIA	29. aprila	—	Cherbourg
ORBITA	31. marca	—	Hamburg	LA SAVOIE	6. maja	—	Havre
HUDSON	1. aprila	—	Bremen	NOORDAN	6. maja	—	Boulogne
OLYMPIC	1. aprila	—	Cherbourg	YORK	10. maja	—	Bremen
KROONLAND	1. aprila	—	Cherbourg	FRANCE	10. maja	—	Havre
NOORDAN	1. aprila	—	Boulogne	LAPLAND	13. maja	—	Cherbourg
LA LORRAINE	1. aprila	—	Havre	ORBITA	12. maja	—	Cherbourg
MAURETANIA	4. aprila	—	Cherbourg	HUDSON	13. maja	—	Cherbourg
PARIS	8. aprila	—	Havre	ROTTERDAM	13. maja	—	Boulogne
LAPLAND	8. aprila	—	Cherbourg	MAURETANIA	16. maja	—	Cherbourg
ROTTERDAM	8. aprila	—	Boulogne	MAJESTIC	20. maja	—	Cherbourg
AQUITANIA	11. aprila	—	Bremen	AMERICA	20. maja	—	Boulogne
SEYDLITZ	12. aprila	—	Bremen	PREŠ, WILSON	20. maja	—	Trst
FRANCE	12. aprila	—	Havre	AQUITANIA	23. maja	—	Cherbourg
ORDUNA	14. aprila	—	Hamburg	PARIS	24. maja	—	Havre
RYNDAM	15. aprila	—	Boulogne	ORDUNA	26. maja	—	Cherbourg
AMERICA	15. aprila	—	Cherbourg	FINLAND	27. maja	—	Cherbourg
FINLAND	22. aprila	—	Cherbourg	SEPRENGARIA	30. maja	—	Cherbourg
OLYMPIC	22. aprila	—	Cherbourg	N. AMSTERDAM	3. junija	—	Boulogne
POTOMAC	22. aprila	—	Cherbourg	ORPEA	9. junija	—	Hamburg
MAURETANIA	25. aprila	—	Cherbourg	ROTTERDAM	17. junija	—	Boulogne
ARABIC	25. aprila	—	Genoa	MAJESTIC	17. junija	—	Cherbourg
HANOVER	26. aprila	—	Havre	BERENGARIA	20. junija	—	Cherbourg
PARIS	26. aprila	—	Havre				

ADVERTISEMENTS

HITRA POT V EVROPO. TESNE ZVEZE 2

JUGOSLAVIJO

Pogosto odplutje velikih parnikov

RED STAR LINE

V Cherburg in Antwerpen

FINLAND, KROONLAND, LAPLAND

ZEELAND, SAMLA, GOTHLAND

AMERICAN LINE

V Cherburg in Hamburg

MANCHURIA, MINNEKAHDA,

MONGOLIA, ST. PAUL

WHITE STAR

V Cherburg in Southampton

MAJESTIC (46,000 tons)

največji parnik na svetu.

OLYMPIC (46,000 tons)

HOMERIC (31,000 tons)

Jako valjube udobnosti za

potnike tretjega razreda.

Dobra in obilna hrana. Veliko za-

prtihih prostorov. Udobna družabna

zbrališča. Ugodni služabniki, ki go-

voro vaš jezik. Vprašajte pri

Passenger Department

No. 1 Broadway, New York

ali pri lokalnih agentih.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA